Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 176 (5467).
6 АВГУСТ 1984 й.
ДУШАНБА
Газета 1966 йил 1 январдан чиқа бошлаган.
Баҳоси 3 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

МЕҲНАТКАШ ИНСОН МАНФААТЛАРИНИ КЎЗЛАБ

Ўзбекистон касаба союзлари республика Советининг 4 август куни бўлиб ўтган пленумида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVI пленумининг қарорлари асосида касаба союз ташкилотларининг активлигини кучайтириш, хўжалик ва маданий қурилиш вазифаларини ҳал этишда, меҳнаткашларнинг манфаатларини муҳофаза қилишда уларнинг ролини ошириш масалалари кўриб чиқилди. Ўзсовпроф раиси Н. М. Маҳмудова доклад қилди.

Ўзсовпроф аъзолари уқтириб ўтишганидек, ҳозир касаба союзлари — энг оммавий ижтимоий куч олдида республикадаги вазиятни соғломлаштириш, интизомни, уюшқоқлик ва тартибни мустаҳкамлаш соҳасида ҳозир катта-катта вазифалар турибди.

Касаба союз ташкилотлари бу борада муайян иш қилдилар. Аммо, нотиқлар таъкидлаб ўтишганидек, касаба союз кенгашлари, комитетлари ва бошланғич ташкилотлари ўз ишлари партия XXVI съездининг, КПСС Марказий Комитетининг кейинги Пленумлари талабларига, ўртоқ К. У. Черненконинг йўл-йўриқлари ва кўрсатмаларига мос бўлиб тушмоғи учун уни талай даражада қайта қуришлари зарур. Ҳозир республика меҳнаткашларининг куч-ғайратларини ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишга, Ўзбекистонда вужудга келтирилган ишлаб чиқариш потенциалидан янада тўлиқроқ фойдаланишга, халқ хўжалигининг барча тармоқларида меҳнат унумдорлигини оширишга, тежамкорлик режимини кучайтиришга, юксак пировард натижаларга эришишга йўналтириш — касаба союзларининг бош вазифасидир.

Пленум қатнашчилари — айрим кенгашлар ва комитетларнинг, бошланғич ташкилотларнинг ишига ижобий баҳо бериш билан бирга касаба союзларининг фаолиятидаги жиддий нуқсонлар ва камчиликларни, ишдаги расмиятчиликни кўрсатиб ўтдилар. Кўпинча касаба союз органлари ишлаб чиқаришни, социалистик мусобақани, меҳнатга коммунистик муносабатда бўлиш ҳаракатини ташкил этиш борасида ўзларига бериб қўйилган кенг ҳуқуқ ва ваколатлардан суст фойдаланмоқдалар. Улар экономикани интенсивлашга, маҳсулот сифатини яхшилашга, меҳнатни ташкил этишнинг илғор формаларини ривожлантиришга етарлича актив таъсир ўтказмаяптилар. Маълумотларга кўра, халқ хўжалигида мусобақадошлар йил сайин ортиб бормоқда, экономиканинг меҳнат унумдорлиги, қувватлардан самарали фойдаланиш, маҳсулот сифати каби энг муҳим кўрсаткичлари эса ҳозирча секинлик билан ўсмоқда.

Республикада топшириқларни ошириб бажараётган, фан-техника тараққиёти ютуқларини жорий этиш асосида унумдорликни ошираётган илғор коллективлар оз эмас. Бироқ касаба союз ташкилотлари жумладан Тошкент трактор заводи ишлаб чиқариш бирлашмаси билан В. П. Чкалов номли авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси каби корхоналарнинг тажрибаси кенг оммалашиши учун ҳали ҳамма ишни қилганлари йўқ.

Ишчилар, колхозчилар, хизматчиларнинг меҳнат ва турмуш шароитларини яхшилаш — касаба союзларининг бош вазифаларидан биридир. Пленумда бир қанча тармоқларда қўл меҳнати улуши ниҳоятда секинлик билан камайтирилаётганлиги қайд этиб ўтилди, саноатда бундай меҳнат улуши 50 процентга, қурилишда — 60 процентга боради, қишлоқ хўжалигида эса бундан ҳам ошиб кетади. Ҳолбуки, касаба союзлари техника тараққиётига доир тадбирларни жорий этишда қатъият кўрсатмаяптилар. Чанг босишига, газланишига, шовқинга қарши кураш юзасидан коллектив шартномаларда кўзда тутилган тадбирлар ҳам суст амалга оширилмоқда.

Республика касаба союзлари, деб таъкидлашди нотиқлар, меҳнат қонунларига риоя этиш устидан контроль қилишга доир ўзларига берилган ҳуқуқдан асло тўлиқ фойдаланаётганлари йўқ. Баъзи касаба союз комитетлари меҳнатни муҳофаза қилиш шартлари бузилаётганлигига, бир қанча корхоналарда меҳнаткашлар маиший хоналар, медицина пунктлари, профилакторийлар билан таъминланмаганликларига тоқат қилиб келмоқдалар. Касаба союзлар қонунларни бузаётган раҳбарларга камдан-кам эътироз билдирмоқдалар.

Республикада касаба союзларининг санаторий-курорт, туристик ва спорт муассасалари моддий базасини ривожлантиришга катта-катта маблағлар ажратилмоқда, бу маблағлар йилига қўшимча салкам 150 минг кишини соғломлаштириш имконини беради. Ваҳолонки, ана шу объектлар қурилиши устидан контроллик ниҳоятда сусайиб кетган. Мавжуд соғломлаштириш муассасаларининг иши анча яхшиланиши керак, меҳнаткашларнинг кўпдан-кўп шикоятлари шундан далолат беради. Пленумда санаторийлар, дам олиш уйлари ва пионер лагерларига путёвкаларни тақсимлаш ва улардан фойдаланиш чоғидаги тартиб-қоидалар қўлол равишда бузилганлиги фактлари келтирилди. Масалан, Навоий областида Бутуниттифоқ шифохоналарига бориб келиш ҳақи тўланган бепул путёвкаларнинг бир қисми зилзиладан зарар кўрган оилаларнинг болаларига эмас, балки раҳбар ходимларнинг болаларига берилган.

Касаба союзлари уй-жойлар, мактаблар, болалар муассасалари қурилишини, савдо ва маиший хизмат корхоналари ишини етарлича қатъий контроллик қилмаяптилар. Баъзида уй-жой тўғрисидаги қонунга риоя этилмаяпти. Чунончи, Жиззах, Навоий, Бухоро ва Сурхондарё областларида квартираларни тақсимлаш чоғида қонун жуда бузилганлиги очиб ташланди.

Нотиқлар шуни таъкидладиларки, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми социал-иқтисодий ривожланишдаги камчиликлар идеологик, оммавий-сиёсий ишлардаги жиддий нуқсонлар билан боғлиқ эканлигини кўрсатиб ўтди. Идеологик, оммавий-сиёсий ишлар ҳали КПСС Марказий Комитети 1983 йил июнь Пленумининг талабларига тўлиқ мос келаётгани йўқ. Касаба союзларининг тарбиявий ишида ҳам ана шундай нуқсонлар мавжуд. Касаба союзларининг клуб муассасалари тармоғидан етарлича фойдаланилмаяпти, ётоқхоналарда, истиқомат жойларида ишлар суст олиб борилмоқда.

Касаба союз ташкилотларида ҳисобот-сайлов кампанияси бошланди. Пленум қатнашчилари бу кампания касаба союзларининг, биринчи навбатда бошланғич ташкилотларнинг бутун фаолиятини яхшилашга кўмаклашиши лозим эканлигини таъкидлаб ўтдилар. Касаба союзлари бошланғич ташкилотларининг ишида жамоатчилик асосидаги фаолиятни ривожлантиришга, ички союз демократиясига қатъий риоя этишга, танқид ва ўз-ўзини танқид қилишни кучайтиришга алоҳида эътибор берилиши керак. Бригада пудратини кенг кўламда жорий этиш, интизомни бутун чоралар билан мустаҳкамлаш, меҳнаткашларни ишлаб чиқаришнинг хўжайини эканлигини ҳис этиш руҳида тарбиялаш тўғрисида ғамхўрлик қилиш муҳимдир.

Касаба союз комитетлари, деб уқтиришди нотиқлар, ўз фаолияти услубини тубдан ўзгартиришлари, жонли ташкилотчилик иши билан кўпроқ шуғулланишлари шарт. Касаба союз кадрлари ҳамда активларини ўқитиш ва тарбиялашга ғоят жиддий эътибор бериш, касаба союз комитетлари йўл қўйган хатолардан айрим касаба союз ходимларининг маънавий бузилиши фактларидан тегишли хулосалар чиқариб олиш зарур. Обрўсини тўкиб қўйган кишиларни бир жойдан иккинчи жойга олиб қўйиш практикасига барҳам бериш керак.

Пленумда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари И. Б. Усмонхўжаев нутқ сўзлади.

Қабул қилинган қарорда пленум қатнашчилари республика касаба союзларининг Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVI пленуми қарорларини амалга ошириш, Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллиги шарафига социалистик мусобақани авж олдириш борасидаги конкрет тадбирларини белгиладилар.

Пленум ишида ВЦСПС секретари В. П. Провоторов иштирок этди.

(ЎзТАГ).

ЖОНБОЗЛИК КЎРСАТИБ

Қуювчи Илёс Сатторовнинг меҳнат календарида 1985 йил бошланганига анча бўлди. У Тошкент тажриба механика экскаватор ремонти заводида кўп йиллардан бери фидокорлик кўрсатиб келмоқда. Смена топшириқларини ҳар куни 20 —30 процентга ошириб бажаришга эришяпти. Меҳнат илғорининг юксак кўрсаткичга эришувида ўз касбини яхши билиши, шунингдек иш вақтидан унумли фойдалана олиши катта ёрдам бермоқда.

Фидойи ишчи меҳнатда эришган ютуқларини Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллик юбилейига бағишлашга аҳд қилган.

СУРАТДА: қуювчи И. Сатторов.

Т. Каримов фотоси.

ПЕШҚАДАМЛАР ИБРАТИ

БУГУН

«Компрессор» заводининг ишчиси П. Овсянников Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллиги шарафига 1986 йилнинг август ойи топшириғини биринчилар қаторида уддалади.

П. Овсянников заводнинг Ю. Королёв сингари илғор коммунистларидан ибрат олиб, юбилей йилини юксак унумдорлик билан якунлашга аҳд қилган.

Ҳозирги кунда бу меҳнат илғорлари ташаббусини қўллаб-қувватлаган ишчилар сони 200дан ортиқдир. Завод меҳнатчилари қутлуғ юбилейгача пландан ташқари 60 минг сўмлик маҳсулот тайёрлаш учун курашишяпти.

ЮБИЛЕЙ ШАРАФИГА

Тошкент шаҳар қурилиш Бош бошқармасига қарашли 1-уйсозлик комбинатининг 2-қурилиш бошқармасида меҳнат қилаётган Зинур Фасхуддинов бошлиқ комплекслашган бригада коллективи Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллигигача қадар ўн биринчи беш йилликнинг тўрт йиллик планини бажаришга аҳд қилди.

Бригада юқори кўрсаткичларга илғор иш усулларидан, иш вақтидан, материал ресурсларидан унумли фойдаланиш, мусобақанинг таъсирчанлигини ошириш, ишга масъулият билан ёндошиш туфайли эришади.

БУГУН

бу коллектив Отчопар — Гайдар кўчаларида яна бир 45 квартирали беш қаватли турар жой биноси пойдеворининг навбатдаги конструкцияларини монтаж қилиб бўлди ва ишлаб чиқариш графигидан ярим ой илгарилаб кетди.

Бригаданинг Г. Борисенко, Ш. Мингалиев каби пешқадам қурувчилари республика юбилейига алоҳида меҳнат армуғони ҳозирламоқдалар. Бунёдкорлар ўзларининг анъанавий байрамлари — қурувчилар кунини ҳам юксак кўрсаткичлар билан қарши олдилар. Улар навбатдаги уйнинг пойдеворини монтаж ишлари учун тахт этиб бердилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVI пленуми қарорлари — ҳаётга

ПАРТИЯ БЕЛГИЛАГАН ЙЎЛДАН

«Партиявий раҳбарликнинг моҳияти, савияси аввало кадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялаш, танқид ва ўз-ўзини танқидни ривожлантириш, ишда коллегиаллик, қабул қилинадиган қарорларнинг назорат қилиниши ва ижросини текширишни ташкил этиш билан белгиланади».

(Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми материалларидан).

Киров район партия комитети пленумидан

Киров район партия комитетининг навбатдаги пленуми район партия ташкилоти ишидаги жуда муҳим масалаларни кўриб чиқди. Район партия комитетининг биринчи секретари Ш. Н. Маҳмудова «Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленумининг якунлари ва партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг февраль ва апрель (1984 йил) Пленумлари, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ К. У. Черненконинг йўл-йўриқлари асосида партия ва давлат интизомини янада мустаҳкамлаш, кадрлар билан ишлашни яхшилаш соҳасида район партия ташкилотининг вазифалари» тўғрисида доклад қилди.

Район коммунистлари, барча меҳнаткашлари, деди докладчи, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми қарорларини зўр кўтаринки руҳ билан қабул қилдилар, у партия ташкилотлари ишидаги салбий кўринишларга ленинчасига, принципиал баҳо берди. Бу салбий кўринишларга қарши муросасиз ва кундалик иш олиб бориш лозим.

Район партия комитетининг пленумида доклад ва музокараларда шу нарса айтиб ўтилдики, 10- ва 11-беш йилликларда районда муайян ишлаб чиқариш ва илмий-техника потенциали майдонга келди.

Эришилган муваффақиятлар — коммунистлар, барча ишчи ва хизматчилар фидокорона меҳнатининг натижасидир. Ишлаб чиқариш илғорлари, новаторлари орасида Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги номидаги тикувчилик бирлашмасининг бригада бошлиғи М. Тўрақулова, «Узбексельмаш» бирлашмаси слесарь-йиғувчилар бригадири А. Абдушоҳидов, 11-«Висотстрой» тресті комплекс бригадасининг бошлиғи М. Ҳабибуллаев, 2515-автоколонна ҳайдовчиси В. Сафронкин ва бошқа кўплаб кишилар бор.

Шу билан бирга, докладчи ва музокарада сўзга чиққан 11-«Висотстрой» трестининг бошқарувчиси П. Г. Саркисов, «Ўртоқ» кондитер фабрикасининг директори М. А. Каримжонов, «Узбексельмаш» бирлашмасининг оператори О. В. Стикайло, Тошкент вакцина ва зардоб илмий текшириш институтининг лаборанти А. Г. Кривопалова ва бошқалар эришилган ютуқларни холисона баҳолаб шуни тан олишдики, мавжуд ишлаб чиқариш потенциалидан унчалик тўла фойдаланиляпти, деб бўлмайди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленумида айтиб ўтилган танқидий фикрлар Киров район партия ташкилотига ҳам тўла тааллуқлидир. Беш йилликнинг ўтган уч йили ичида район саноатида фонд қайтими 11 процент пасайиб кетди.

(Давоми 2-бетда).

Акмал Икромов район партия комитети пленумидан

Акмал Икромов район партия комитетининг пленуми Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми якунлари ҳамда партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг февраль ва апрель (1984 йил) Пленумлари талаблари ва КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ К. У. Черненконинг йўл-йўриқлари асосида партия ва давлат интизомини янада мустаҳкамлаш, кадрлар билан ишлашни яхшилаш юзасидан район партия ташкилотининг вазифаларини ишчанлик ва принципиаллик вазиятида муҳокама қилдилар.

Пленумда район партия комитетининг биринчи секретари Х. К. Камолов доклад қилди. Докладчи ва музокарада сўзга чиққанлар шуни таъкидлашдики, район экономикаси ва маданияти муваффақиятли ривожланиб боряпти. Шу билан бирга район партия комитети ва бошланғич партия ташкилотларининг ишлаб чиқаришга, социал жараёнларга партиявий раҳбарлиги савияси шу куннинг юксак талабларига жавоб бермайди.

Район саноатида план-топшириқларини бажаришда ва ишлаб чиқариш ҳажмининг ўсиш суръатларини таъминлашда жиддий нуқсонлар бор. Фақат фонд қайтимининг пасайиши натижасидагина 1982 йилда район саноати 12,4 миллион сўмлик, 1983 йилда эса 41,9 миллион сўмлик товар маҳсулоти етказиб бермади. Бир қатор корхоналарда асосий фондлардан ва ишлаб чиқариш қувватларидан фойдаланиш проценти камайиб боряпти.

Айниқса, бу заргарлик заводи, булка-кондитер комбинати ишида яққол сезилиб турибди. Бу корхоналарнинг раҳбарлари мавжуд рўй берган аҳволга кўникиб қолганлар, деб таъкидлаб ўтилди пленумда, улар ташаббус кўрсатишмайди, ижодий ёндошишмайди, ишлаб чиқаришни ривожлантириш истиқболларига эса лоқайдлик билан қарамоқдалар. Булка-кондитер комбинати партия комитетининг секретари Н. А. Волкова мавжуд аҳвол яхшиланади, деб пленум қатнашчиларини ишонтирди.

Пленумда сўзга чиққанлар маҳсулот сифати ҳақида жон куйдириб гапиришди. Шаҳар аҳолиси сут саноати бирлашмаси маҳсулотларига ҳаққоний равишда эътироз билдирмоқда. «Чевар» тикувчилик бирлашмасининг буюмларини ҳам яхшилаш зарур.

Район план комиссияси план интизомини мустаҳкамлаш борасида пассив йўл тутмоқда, актив кураш олиб бормаяпти. Шунинг учун ҳам ўтган йили «Сигнал» ва «Чевар» бирлашмаларида маҳсулотлар етказиб бериш бўйича планлар бажарилмади.

Айни пайтда «Сигнал» бирлашмасининг слесари В. А. Озерова ўз сўзида айтиб ўтганидек, корхонанинг ўзида ҳам тартибсизликлар кўп. Бу ерда зарур ишлаб чиқариш ва маиший шарт-шароитлар яратиб берилмаган. Бирлашма раҳбарлари бу ҳақда жон куйдиришмаган. Район партия комитети ва ижроия комитети уларга етарлича талабчанлик кўрсатмаётир.

(Давоми 2-бетда).

Ленин район партия комитети пленумидан

Ўзбекистон пойтахтининг кекса районларидан бири — Ленин райони яхши анъаналарга бой. Район партия ташкилоти партия ва давлат интизомини изчиллик билан мустаҳкамлай бориб, ўзининг энг яхши кадрларига таяниб, меҳнат коллективларининг ташаббускорлиги ва ижодкорлигини мунтазам қўллаб-қувватлаб ва йўналтириб район олдида турган социал-иқтисодий вазифаларни ҳал этишда муайян ютуқларга эришди. Лекин бўлиб ўтган пленумда иш фаолияти Ўзбекистон Компартиясининг XVI пленуми талаблари позициясидан туриб анализ қилинар экан, партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг февраль ва апрель (1984 йил) Пленумлари қарорлари, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ К. У. Черненконинг йўл-йўриқлари талаблари асосида район партия ташкилотининг партия ва давлат интизомини мустаҳкамлаш, кадрлар билан ишлашни яхшилаш бўйича вазифалари аниқлаб олинар экан таъкидлаб ўтилдики, райондаги саноат, қурилиш, транспорт ва алоқа корхоналарининг иш якунлари ишлаб чиқариш кучларининг тўпланган потенциалига ҳамиша ҳам мувофиқ келавермайди. Кўпгина партия ташкилотларининг ташкилий ва сиёсий ишлари даражаси партия XXVI съезди ва КПСС Марказий Комитетининг кейинги Пленумлари талабларига ҳали тўла жавоб бермайди.

Ўзбекистон Компартияси Ленин район комитетининг биринчи секретари Ю. А. Асепков ўз докладида таъкидлаб ўтганидек, кўпгина корхоналарда ишлаб чиқариш қувватларидан ёмон фойдаланиляпти, фонд қайтими пасаймоқда, маҳсулот сифати пастлигича қоляпти, илмий-техника тараққиёти ютуқларини жорий этиш бўйича тадбирлар мунтазам бажарилмаяпти.

«Средазэлектроаппарат» ишлаб чиқариш бирлашмаси, «Ташсельмаш» заводида, пластмасса буюмлари тайёрлаш бўйича, трамвай-троллейбус ишлаб чиқариш бошқармасининг вагон ремонти заводида пўлат қуйиш бўйича ишлаб чиқариш қувватларидан ёмон фойдаланиляпти. Республика пахта тозалаш саноати министрлигининг канб йигирув-тўқув фабрикасида маҳсулот ишлаб чиқариш муттасил пасаймоқда, фабрика партия ташкилоти эса (партия комитети секретари В. В. Трофимова) қувватлардан фойдаланиш, фонд қайтимини ошириш, шартнома бўйича маҳсулот етказиб бериш масалаларини ҳал этишда етарли даражада жанговарлик, партиявий принципиаллик кўрсатмаяпти.

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетининг VI пленумида ишлаб чиқариш ҳажмини ўстириш суръатлари бўйича саноат беш йиллик топшириқларини бажармаётганлиги учун район адресига жиддий ва ҳаққоний танқидий мулоҳаза билдирилди.

(Давоми 2-бетда).

ШУ КУННИНГ НАФАСИ

Бугун Тошкентда:

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг марказий илмий асбобсозлик лойиҳа-конструкторлик бюроси коллективи ўзи тайёрлаган ягона нусхадаги бир неча приборларни Болгарияга жўнатди. Бу приборлар «Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши илмий асбобсозлиги —84» халқаро кўргазмасида намойиш этилади. Пловдив шаҳрида бўладиган бу кўргазмада ярим ўтказгичли материаллар, эллипсимон кўзгулар хусусиятларини тадқиқот этиш учун ишлатиладиган фотоэлектрик криостатлардир. Бундан ташқари халқ хўжалигида қуёш энергиясини қўллаш имкониятини берадиган «Гелиотехника» планшети ҳам бор.

●

«Сигнал» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасида пахта тайёрлаш пунктларида ҳом ашёни қабул қилиб олиш комплектли лабораторияси учун лаборантлар ва операторларининг дастлабки группасини тайёрлаб чиқарилди. Мамлакатимизда биринчи марта конструкторлик бюроси электр ўлчов асбоблари билан ишлайдиган лабораторияларни тавсия этди. Бу лабораториялар ёрдамида пунктга келтирилаётган пахтанинг намлиги, ифлослиги, навлиги ва унинг миқдори юксак даражада аниқ ўлчанади.

●

Ўзбекистон чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқа боғлаш жамиятида совет ва япон ёшлари дўстлик кечаси бўлиб ўтди... Шаҳримизга меҳмон бўлиб келган делегация аъзолари орасида врачлар, ўқитувчилар, хизматчилар, студентлар ва ишчилар бор эди. Меҳмонларни жамият президиумининг раиси И. Тўхтахўжаева табриклади ва уларга республика меҳнаткашларининг бугунги жўшқин ҳаёти ҳақида ҳикоя қилиб берди.

Япон делегацияси аъзолари республикамиз пойтахтидаги Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасини бориб кўрдилар, олий ўқув юртларида яратилган шароитлар билан танишдилар. Меҳмонлар Самарқанд, Бухоро ва Шаҳрисабзда ҳам бўладилар.

ОБ-ҲАВО

● Бугун эрталаб соат 11 да Тошкентда 33 даража иссиқ бўлди. Бугун кечаси 20 — 23, эртага кундузи 36—39 даража иссиқ бўлади.

ПАРТИЯ БЕЛГИЛАГАН ЙЎЛДАН

Киров район партия комитети пленумидан

(Давоми. Боши 1-бетда).

Бу 19 миллион сўм маҳсулотни йўқотиш билан тенгдир. Асосий ишлаб чиқариш фондларининг қиймати 19 процент ошгани ҳолда ишлаб чиқариш ҳажми бор-йўғи 10 процент кўпайди, холос.

1983 йил якунларига кўра сменалараро коэффициент район бўйича ўртача 1,6 процентни ташкил этди. Бу район корхоналарининг дастгоҳлари ўртача 1,5 сменадан сал кўпроқ ишлаяпти демакдир.

«Технолог» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасида (бош директори Р. З. Ҳусаинов, партия комитетининг секретари А. А. Абдураҳмонов) тажриба-механика заводи реконструкция қилиняпти, янги ишлаб чиқариш корпуси қуриляпти, 1,5 миллион сўмлик капитал маблағ ўзлаштириш мўлжалланган, улар ишга тушгач саноат ишлаб чиқариш ҳажми эса ошмасдан қолаверади.

Тамаки фабрикасида, 5-ғишт заводи бошқармасида, «Центразэнергоремонт» корхонаси ва бошқа корхоналарда ишлаб чиқариш қувватларидан фойдаланишда кўпгина резервлар мавжуд.

Мавжуд ишлаб чиқариш потенциалидан фойдаланишни яхшилаш масалаларига, экономикани ривожлантиришнинг интенсив омилларига етарлича эътибор берилмагани натижасида район саноати ишлаб чиқариш ҳажмининг ва меҳнат унумдорлигининг ўсиш суръатлари бўйича беш йиллик топшириқлари даражасига чиқолмаяпти.

Ҳолбуки, баъзи раҳбарлар ишлаб чиқариш қувватларидан ёмон фойдаланилаётганига турли хил рўкач топишга уринмоқдалар, ишчи кучи етишмаслигини баҳона қилмоқдалар. Айни пайтда эса районда меҳнатга яроқли 20 процентга яқин аҳоли ижтимоий ишлаб чиқаришга жалб қилинмаган. «Технолог» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси партия комитети секретарининг ўринбосари В. В. Блохин, Ўрта Осиё медицина-педиатрия институти партия комитетининг секретари Р. С. Тошмуҳамедов ва бошқа сўзга чиққанлар пленум минбаридан туриб кадрлар билан ишлашни яхшилаш зарурлиги тўғрисида гапирдилар.

Пленум қатнашчилари ишлаб чиқариш қувватларидан фойдаланишни оширишнинг энг муҳим резерви — корхоналарни реконструкция қилиш ва техника жиҳатидан қайта қуроллантиришга алоҳида эътиборни қаратдилар. Шу нарса таъкидлаб ўтилдики, Тошкент шаҳар партия комитетининг VI пленумида Киров район партия комитети «Ўртоқ» кондитер фабрикаси (М. А. Каримжонов), «Ўзбексельмаш» бирлашмаси (У. К. Исмоилов), асбобсозлик заводи (О. Т. Тошматов) раҳбарларига етарлича талабчанлик қилмаганлиги учун ҳақли равишда танқид қилинган эди. Бу корхоналарда ишлаб чиқаришни реконструкция қилиш масалалари суст ҳал этилмоқда.

Шу муносабат билан пленум бошланғич партия ташкилотлари билан хўжалик раҳбарлари зиммасига корхоналарни реконструкция қилиш ва техника жиҳатидан қайта қуроллантириш юзасидан қўшимча тадбирларни белгилаш ва амалга ошириш вазифасини юклади. Шу нарса таъкидлаб ўтилдики, давлат ва план интизомини мустаҳкамлаш масалалари аввалгидек уларнинг диққат марказида турмоғи лозим. Хўжалик раҳбарларининг жуда муҳим чоралар қабул қилиш ўрнига планларга тузатиш киритиш йўли билан уни бажаришнинг енгил йўлларини қидиришларига йўл қўймаслик керак.

Зотан, бундай ҳолларга ҳали барҳам берилмаганлигини пленум кўрсатиб ўтди. Шу беш йилликда ТашНИИВС директори Б. Х. Вафоқулов, Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги номидаги тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасининг директори Г. В. Адалев планларга тузатиш киритдилар. Бу шунга олиб келдики, халқ хўжалигига 4,5 миллион сўмлик маҳсулот етказиб берилмади.

Пленум партия, давлат план интизомини бузишлар учун барча звенолардаги кадрларга талабчанликни кескин ошириш зарурлиги тўғрисидаги масалани ғоят жиддий ўртага қўйди.

Сифат белгили маҳсулот ишлаб чиқариш билан боғлиқ кўпгина ҳал этилмаган проблемалар бор. Унинг ялпи ҳажми 1,5 процентдан кўпроқ камайиб кетди.

Транспорт, алоқа, маиший хизмат кўрсатиш, коммунал хўжалиги ва ободонлаштириш корхоналари иши етарли даражада йўлга қўйилмаган.

Пленум партия ташкилотлари зиммасига капитал қурилишда қатъий интизом ўрнатиш учун жуда шошилинч чоралар кўриш вазифасини юклади.

Пленум шундай хулосага келдики, ишларнинг аҳволи партиявий раҳбарликни қатъиян яхшилашни, кадрларнинг масъулиятини оширишни, район халқ хўжалигининг барча тармоқлари партия ташкилотларида камчилик ва нуқсонларга нисбатан муросасизлик вазиятини яратишни талаб этади.

Бироқ, айрим раҳбарлар бу вазифаларни ҳал этишда онгли ва қунт билан меҳнат қилиш ўрнига кўзбўямачилик ва ошириб ёзиш йўлига ўтиб олганлар. «Ўзбексельмаш» бирлашмасида, «Фотореклама» комбинатида шундай ҳоллар борлиги аниқланди.

Район аҳолисига савдо ва маиший хизмат кўрсатишда кўпгина нуқсонлар бор. Бу борада харидорлар ҳақига хиёнат қилиш, камёб молларни яшириб қўйиш, чайқовчиликка жуда сусткашлик билан барҳам берилмоқда. Ўтган йили райпишчеторг савдо расталарида, Киров район улгуржи-чакана савдо идораси, Киров район ошхоналар трестининг умумий овқатланиш ташкилотларида ана шундай шармандали ҳоллар фош этилди.

Бундай кўринишларга қатъий барҳам бериш зарур, деди район халқ контроли комитетининг раиси Д. Х. Исаев ўзи йўл қўйган нуқсонларни тан олиб. Партия ташкилотлари ўз соҳасидаги назоратни кучайтиришлари, бу назорат юзаки бўлмай, балки ҳақиқий, таъсирчан бўлишига эришишлари керак.

Районда мавжуд бўлган кўпгина нуқсонлар меҳнаткашларни, айниқса ёшларни коммунистик руҳда тарбиялаш ишида йўл қўйилган камчиликлар билан боғлиқдир, деб таъкидлади ўз-ўзини танқид руҳида сўзга чиққан район комсомол комитетининг биринчи секретари Ғ. Х. Усмонхўжаев.

Ишлаб чиқаришни такомиллаштиришда, ишларнинг ҳақиқий аҳволини ўрганишда, социал масалаларни ҳал этишда район раҳбарларининг меҳнаткашлар билан шахсан учрашувлари катта роль ўйнамоқда. Айни пайтда 2515-автоколонна ҳайдовчиси, партия ташкилотининг секретари Ю. Н. Волков ҳаққоний таъкидлаб ўтганидек, баъзи масъул ходимларнинг коллективларда онда-сонда бўлишлари, меҳнаткашлар билан учрашмаслик ҳоллари оз эмас.

КПСС XXVII съездига тайёргарлик бошланмоқда, республика юбилейи тобора яқинлашиб келяпти. Буларнинг ҳаммаси район коммунистлари зиммасига катта масъулият юклайди.

Пленум Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетини, область ва шаҳар партия комитетларини районнинг коммунистлари, барча меҳнаткашлари партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг кейинги Пленумлари, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми қарорларини муваффақиятли ҳаётга тадбиқ этиш учун куч-ғайратларини аямайдилар, ўн биринчи беш йиллик план ва мажбуриятларини муваффақиятли бажарадилар, Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллигини муносиб кутиб оладилар, деб ишонтирди.

Киров район партия комитетининг пленуми ишида Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетининг биринчи секретари У. У. Умаров иштирок этди ва нутқ сўзлади.

Акмал Икромов район партия комитети пленумидан

(Давоми. Боши 1-бетда).

Сут саноати бирлашмасининг бош директори Ш. М. Мусаев ўзи йўл қўйган нуқсонларни тан олиб, маҳсулот етказиб бериш борасида план интизомининг бўшлиги ҳақида гапирди.

Районда ишларнинг ҳажми ва миқёслари тобора кенгайиб бораётгани транспорт ишини яхшилаш юзасидан зарур чоралар кўришни талаб этмоқда. Бироқ хўжаликнинг бу соҳасида кўпгина жиддий нуқсонлар бор. 2-автокомбинат партия комитетининг секретари Л. В. Клестов ва 2513-автоколонна бошлиғи Д. С. Хожибеков ўз сўзларида ишни ҳақиқий йўлга қўйишга нималар халақит бераётгани тўғрисида, ўзларидаги нуқсонларга барҳам бериш учун кўриладиган чора-тадбирлар ҳақида гапиришди.

Пленумда тез медицина ёрдами автобазасининг коллективи иши ҳаққоний танқид қилинди. 10-поликлиника врачи Т. Ф. Медведева аҳолига медицина хизмати кўрсатишни тубдан яхшилаш тўғрисидаги масалани пленумда жуда тўғри ўртага ташлади. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари И. Б. Усмонхўжаев Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленумида қилган докладида капитал қурилишдаги жиддий нуқсонларга эътиборни қаратди. Буларнинг ҳаммаси Акмал Икромов районига ҳам тўла тааллуқлидир, деб таъкидлаб ўтилди район партия комитетининг пленумида. Тошкент область қурилиш бошқармасининг бульдозерчиси М. И. Тришечкин ўз сўзида қурилишдаги проблемалар тўғрисида гапирди. Муаммолар эса оз эмас. Район қурилиш-монтаж ташкилотларининг ўз кучлари билан бажарадиган пудрат ишларининг планлаштирилган умумий ҳажми шу йилнинг биринчи ярмида бажарилмади. «Ташпишчеремстроймонтаж» бошқармасида бу кўрсаткич 98 процент, «Узавтострой» трестининг ремонт-қурилиш-монтаж бошқармасида эса бор-йўғи 62 процент бажарилди холос. «Главташкентстрой»нинг 12-қурилиш тресті, «Тепломонтаж»нинг қурилиш-монтаж бошқармаси, «Узместремстроймонтаж» трестининг ремон-қурилиш бошқармаси ва ремонт-қурилиш-монтаж бошқармаси, Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг капитал ремонт бошқармаси 2-трестнинг 11-ремонт-қурилиш бошқармаси ишида кўпгина нуқсонлар бор.

Натижада шу беш йилликнинг бирон йилида ҳам район қурилиш-монтаж ишлари планини уддалай олмади.

Пленумда таъкидлаб ўтилишича, район партия комитети кадрлар билан фаол иш олиб бориш, қурилишдаги иш натижалари учун уларнинг масъулиятини ошириш ўрнига кўпинча район Совети ижроия комитетининг қиладиган ишини бажарган, жуда кўплаб тез ўтказиладиган мажлислар, турли штабларга маҳлиё бўлиб қолган.

Ишчи, инженер-техник ходимлар ва хизматчи кадрлар қўнимсизлиги ишлаб чиқариш учун катта зарар етказмоқда. Район саноатида кадрлар қўнимсизлиги 1981 йилда 14,4, 1982 йилда — 15, 1983 йилда эса 13 процентни ташкил этди. Айрим меҳнат коллективларида эса бу кўрсаткич янада ошиб бормоқда.

Пленумда айтиб ўтилдики, районнинг кўпгина меҳнаткашлари партия ва совет органларига мурожаат қилар эканлар, масъул лавозимлар ишониб топширилган айрим кишиларнинг ножўя хатти-ҳаракатлари, ўз хизмат вазифаларини суиистеъмол қилаётганликлари, ўз қўл остидагиларга эътиборсизлик билан, кўпинча эса қўпол муносабатда бўлаётганликлари, уларнинг талаб ва эҳтиёжларига эътибор бермаётганликлари, ошириб ёзиш, кўзбўямачилик, социалистик ахлоқ нормалари, совет қонунларини бузаётганликлари тўғрисида ғазаб билан ёзмоқдалар.

Айни пайтда район халқ судининг раиси Т. Хожиматов ўз-ўзини танқид руҳида гапириб, ҳуқуқни муҳофаза этиш органлари бундай кўринишларга қарши етарлича кураш олиб бормаётганлигини очиқ айтди.

У шунингдек, район ҳуқуқни муҳофаза этиш муассасалари ўз иш шароитларини яхшилашга муҳтож эканлигига пленум қатнашчиларининг эътиборини қаратди. Тартибни муҳофаза этиш жамоатчилик пунктлари учун бинолар етишмайди. Ҳамма жойда ҳам телефон бор, деб бўлмайди. Бу масалаларни ҳал этишда эса район Совети ижроия комитети ёрдам бермаётир.

Пленумда таъкидлаб ўтилдики, район Совети ижроия комитетининг кузатиш, балоғатга етмаганлар билан ишлаш, маъмурий, ичкиликбозлик ва алкоголизмга қарши кураш комиссияларининг иши юзаки бўлиб самараси оз бўлмоқда.

Экономика ва социал ривожлантиришдаги кўпгина нуқсонлар бевосита идеологик, оммавий-сиёсий ишларни йўлга қўйишдаги жиддий нуқсонлар билан боғлиқдир. Районда бу ишлар КПСС Марказий Комитетининг июнь (1983 йил) Пленуми талабларига ҳали тўла жавоб бермайди.

Маълумки, бу энг аввало, идеология кадрлари билан ишлашдаги жиддий нуқсонлар оқибатидир.

Кўпинча идеология иши тайёргарлиги йўқ, ишнинг кўзини унчалик билмайдиган кишиларга топширилмоқда. Масалан, «Билим» жамиятининг район ташкилоти аъзоларини аттестациядан ўтказиш жараёнида ҳар тўрт лектордан бири назарий ва методик тайёргарлиги бўш бўлгани учун лекция ўқиш ҳуқуқидан маҳрум этилди.

Ўзининг назарий савиясини ошириб бориш ҳар бир коммунистнинг бурчидир. Бинобарин, пленумда шундай фактлар ҳам келтирилдики, Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети қошидаги марксизм-ленинизм кечки университетида таълим олаётган баъзи раҳбар ходимлар масъулиятсизлик ва интизомсизликка йўл қўймоқдалар, ҳеч бир сабабсиз ўзбошимчалик билан ўқишга бормай қўйганлар.

Раҳбар ходимларнинг муайян қисми эса вақтли матбуотни мунтазам ўқиб бормайди, марксизм-ленинизм классикларининг асарларига онда-сонда мурожаат қилади, бадиий адабиёт ва санъат янгиликларини кузатиб бормайди.

Район партия ташкилоти барча участкаларни маълумотли, малакали, партия ишига содиқ ходимлар билан мустаҳкамлаш учун етарлича имкониятларга эгадир. Шу билан бирга, деб таъкидланди пленумда, барча салбий кўринишлар, энг аввало район партия комитети ва бошланғич партия ташкилотларининг кадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялаш ишида йўл қўйган хатолари ва нуқсонлари оқибатидир.

Пленум қарорида таъкидландики, партия ташкилотлари хизмат кўрсатиш — савдо, умумий овқатланиш, аҳолига маиший хизмат кўрсатиш соҳаларига муттасил эътибор беришлари керак. Бу шунинг учун ҳам зарурки, бу соҳаларда ҳали жуда кўп йирик нуқсонлар, кўп ҳолларда эса суиистеъмол қилишлар содир бўлмоқда, бу эса кишилар ғазабини уйғотяпти.

Кишилар тўғрисида ғамхўрлик қилиш, деб таъкидлаб ўтилди пленумда, ҳар бир партия ташкилотининг, ҳар бир раҳбарнинг биринчи галдаги ишидир.

229-мактаб директори И. Ф. Гаек ва район комсомол комитетининг биринчи секретари М. М. Ўринбосарова ўз сўзларини ёшларнинг таълими ва тарбияси масалаларига бағишладилар.

Пленум Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми, Тошкент область ва Тошкент шаҳар партия комитетларининг пленумлари қарорларини маъқуллади ҳамда партия ва давлат интизомини мустаҳкамлаш, кадрлар билан ишлашни яхшилашнинг йўл ва тадбирларини белгилади.

Акмал Икромов район партия комитетининг пленуми ишида Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетининг секретари А. В. Гончарова иштирок этди ва сўзга чиқди.

Ленин район партия комитети пленумидан

(Давоми. Боши 1-бетда).

Шунга қарамай, район партия комитетининг пленумида таъкидлаб ўтилдики, беш йиллик топшириқларидан анча ортда қолинишига йўл қўйган электрон-техника заводи, «Средазэлектроаппарат», «Учқун» ишлаб чиқариш бирлашмалари, тепловоз ремонти заводининг партия ташкилотлари, хўжалик раҳбарлари ҳалигача аҳволни яхшилаш учун жиддий чоралар кўришмади.

Жиҳозларнинг сменалараро коэффициентини ошириш — ишлаб чиқариш самарадорлигини юксалтиришнинг энг муҳим омилларидан биридир. Бироқ докладда кўрсатиб ўтилганидек, трамвай-троллейбус ишлаб чиқариш бошқармасининг вагон ремонти заводида, 8-экспериментал-ремонт тажриба-механиқ, 1-авторемонт заводларида жиҳозлардан фойдаланишни яхшилаш масалалари билан бутунлай шуғулланишмаяпти, корхоналарнинг ишини бугунги кун талабларига мувофиқ қайта қуришмаяпти. Электрон-техника заводи, каноп фабрикаси, химия-фармацевтика, тепловоз ремонти заводлари ва бошқа корхоналарда маҳсулот етказиб бериш планлари бажарилишига эришилмади.

Пленум коммунистлар В. Г. Мушкарев, В. Т. Соатов, Э. Н. Шевченко, М. З. Мартьянов, А. С. Маҳмудов, О. Ҳ. Қодирова, Д. С. Юсупов, А. С. Байбурдан маҳсулот етказиб бериш мажбуриятларини сўзсиз бажариш юзасидан зудлик билан чоралар кўришни талаб этди.

Пленумда «Ташхимсельмаш» заводини (раҳбарлари В. К. Максяков ва М. М. Восиқов) реконструкция қилиш ва техникавий қайта жиҳозлаш, «Ташхимсельмаш», «Узавторемонт» бирлашмасининг 1-авторемонт заводи, 8-экспериментал ремонт заводи, электрон-техника, тепловоз ремонти заводларида халқ истеъмол товарлари ишлаб чиқарилишини кўпайтириш зарурлиги масалаларига ҳам тўхталиб ўтилди. «Учқун» тўқимачилик-галантерея бирлашмаси (бош директори Д. С. Юсупов, партия комитети секретари В. П. Антропова) ўз ишини секинлик билан қайта қураётгани кўрсатиб ўтилди. Бу ерда ҳамон харидоргир бўлмаган анчагина миқдордаги эскирган буюмлар ишлаб чиқариляпти. Пленумда иш вақти йўқотилишларини қисқартириш, меҳнат интизомини мустаҳкамлаш масалаларига алоҳида эътибор қаратилди.

— Область ва шаҳар партия комитетининг пленумларида бошқармамиз иши жиддий танқид қилинди, — деди трамвай-троллейбус бошқармаси бошлиғи В. П. Загуменнов ўз сўзида. — Чунончи, ҳаракатдаги составдан қониқарсиз фойдаланилаётгани, ҳаракат графиги бузилаётгани, хизмат кўрсатиш маданияти пастлиги, штат ва молия интизоми бузилаётгани айтиб ўтилди. Биз партия, давлат ва меҳнат интизомини мустаҳкамлаш борасидаги нуқсонларни атрофлича таҳлил этиб, уларни бартараф этиш юзасидан зарур чоралар кўряпмиз.

Пленумда кўрсатиб ўтилдики, Тошкент темир йўл бўлимининг иши тубдан қайта қуришга муҳтож. Бу ерда Тошкент темир йўл узелини ривожлантириш асоссиз равишда чўзилиб кетди, шаҳар атрофига қатновчи поездлар ҳаракатида узилишларга йўл қўйиляпти. Йўл бошқармаси (бошлиғининг биринчи ўринбосари В. М. Желтухов, партия комитети секретари Л. П. Попов) темир йўл ишини кескин яхшилаш бўйича муаммоларнинг бутун комплексини тезроқ ҳал этиш юзасидан амалий чоралар кўрмаяпти.

Шаҳар телефон тармоғи ишига кўп норозиликлар билдириляпти. Шаҳар бўйича телефон ўрнатилиши учун 130 мингтадан зиёд ариза бўлишига қарамай, бу ерда 21 мингтадан ортиқ бўш номердан фойдаланилмаяпти. Шаҳар телефон тармоғи раҳбарлиги (А. Ҳ. Алимбоев, В. С. Емельяненко), партия комитети (И. Х. Нафиков) жиддий хулоса чиқариб олмоқлари ва телефон тармоғи планли ривожланишини, унинг иш сифати замонавий талаблар даражасида бўлишини таъминламоқлари зарур.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленумида партия комитетлари ва партия ташкилотларининг капитал қурилишидаги аҳвол учун жавобгарлиги алоҳида таъкидланган эди. Район партия комитетининг пленумида кўрсатиб ўтилдики, қурилиш-монтаж ишлари сифатининг пастлиги, қурилиш муддатларининг бузилишлари, тугалланмаган ишлар ҳажмининг катталиги каби нуқсонлар Ленин районига ҳам хосдир.

Пленумда сўзга чиққан 8-қурилиш трестининг дурадгорлар бригадири Р. Н. Абдуллин айтдики, район бўйича беш йиллик бошидан бери 60 минг квадрат метр турар жой фойдаланишга топширилмади. Бунда 8-қурилиш трестининг ҳам катта айби бор. Нуқсонларни бартараф этиш учун қурилиш майдонларида қаттиқ тартиб ўрнатиш, топширилган иш участкаси учун масъулиятни ошириш, айниқса пардозлаш ишларини бажаришда қўл меҳнатини механизациялашга алоҳида эътибор қаратиш, меҳнат унумдорлигини кескин ошириш лозим.

Пленумда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми, область ва шаҳар партия комитетларининг пленумлари талабларидан келиб чиқиб, прокуратура органлари, савдо, умумий овқатланиш ва маиший хизмат корхоналарининг иши таҳлил қилиб ўтилди.

Пленум район ижроия комитетидан, савдо, умумий овқатланиш, медицина ва маиший хизмат корхоналарининг бошланғич партия ташкилотлари, хўжалик раҳбарларидан ишдаги салбий кўринишларни қатъият билан бартараф этишни, хизмат кўрсатиш сифати ва маданиятини оширишни, хизмат кўрсатишнинг янги турлари ва истиқболли формаларини жорий этиш учун зарур чоралар кўришни, аҳолининг хизматларга бўлган эҳтиёжини тўларок қондириш борасида раҳбар кадрлар масъулиятини ҳар томонлама оширишни талаб қилди.

Докладчи ва музокарада сўзга чиққанлар — электрон-техника заводи бош директори В. Г. Мушкарев, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг партия комитети секретари Т. А. Бобожонов, тепловоз ремонти заводи электр изолировкачиси А. Г. Шабанова ва бошқалар таъкидлашганидек, назоратнинг бўшаштирилиши, хотиржамликка берилиш ва айрим ходимларнинг ўзига топширилган иш участкаларидаги аҳволга танқидий назар билан қарамаслиги охир-оқибатда шунга олиб келадики, нуқсонлар сезилмайдиган бўлиб қолади.

Район партия комитети пленумида таъкидландики, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми, область ва шаҳар партия комитетларининг пленумлари талаблари асосида кадрлар билан ишлашни янада такомиллаштириш, уларда интизомга юксак масъулият билан қарашни тарбиялаш, қўйилган вазифаларни ҳал этиш учун курашда ташаббускорликни ривожлантириш, куч ва эътиборни жамоат ишлаб чиқаришининг бош йўналишларига — илмий-техника тараққиётини жадаллаштириш асосида меҳнат унумдорлиги ва маҳсулот сифатини ошириш, ишлаб чиқариш қувватларини тез ўзлаштириш ва улардан тўла фойдаланиш, хўжалик ҳисоби, иқтисод режими, коллектив пудрати ва ишлаб чиқаришни ташкил этишнинг бошқа истиқболли формаларини жорий қилиш принципларини муттасил тадбиқ этишга қаратиш алоҳида эътиборни талаб қилади.

Пленум Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетини, область ва шаҳар партия комитетларини ишонтирдики, Ленин район партия ташкилоти кадрлар билан ишлашни қатъият билан такомиллаштира бориб, уларнинг масъулиятларини ошириб, партия, давлат ва меҳнат интизомини мустаҳкамлаб партия томонидан қўйилган вазифаларни амалга оширишда янги муваффақиятларга эришади.

Пленум ишида Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетининг секретари С. М. Юсупов иштирок этди ва сўзга чиқди.

Ф. Муфтахутдинова Меҳнат Қизил Байроқ орденли тажриба ремонт механика заводида кенг қулоч ёйган республика юбилейига бағишланган мусобақада биринчилар қаторида бормоқда. У бригада бошлиғидир. Коллективнинг тўққиз ишчиси смена топшириқларини мунтазам ошириб бажаришга эришяпти.

СУРАТДА: бригада бошлиғи Ф. Муфтахутдинова.

● Ўзбекистон — Ноқоратупроқ зонага

«ДРУЖБА»ДА ЯНГИ УЙЛАР

Ўзбекистонлик қурувчилар Иваново диёрида барпо этаётган «Дружба» совхозида бирданига ўттиз оила янги уйларга кўчиб кирди.

Коммунал хизмат барча турлари кўзда тутилган шинам уйларга Ноқоратупроқ зонани ўзлаштиргани келган кишилар кўчиб кирди. Самарқанддан келган Худойқуловлар оиласи уч хонали квартирага жойлашди. Томорқада оғилхона, паррандахона ҳам қурилган. Оила бошлиғи Рустам совхозда шофер бўлиб ишлайди, унинг хотини медицина ҳамширасидир. Уларнинг уч фарзандлари бор.

Худойқуловларнинг қўшнилари— хўжаликнинг ишчилари ва мутахассислари бўлиб, уларнинг кўпчилиги мамлакатнинг турли жойларидан келган. Совхоз партия комитетининг секретари Н. Шбебрев ишга қабул қилишни сўраб ёзилган хатларни кўрсатди. Конвертларда Иваново, Кохма, Кинешма, Тошкент каби шаҳарларнинг адреслари ҳам бор.

Бизга асосан оилавий ёшлар келишни хоҳлашади,— дейди Николай Александрович,— Келажакни назарда тутиб, ўрта мактаб, 140 ўринли иккинчи болалар боғчаси қуряпмиз. Қишлоқда клуб, магазинлар, комплекс қабул пункти бор. Тошкентлик мутахассисларнинг лойиҳасига биноан маданият уйи, сузиш ҳовузи, савдо маркази ва спорт марказларини қуриш кўзда тутилган.

Ўзбекистон вакиллари йил охиригача совхоз меҳнаткашлари учун 80 тадан кўпроқ квартира қуриб битказиш мақсадини ўз олдиларига қўйдилар. Совхоз келаси беш йилликда тўқимачилик ўлкасида асосий сабзавот етиштирувчи хўжаликлардан бирига айланади.

Иваново.

А. ФРАНКОВСКИЙ.
(ТАСС—ЎзТАГ).

МЕҲНАТ СЕМЕСТРИ—84

МУНОСИБ ҲИССА

Партиямизнинг озиқ-овқат программасини бажаришда Тошкент область «Янгийўл» райондаги Янги йўл совхозининг «Чирчиқ» бўлими мевачилик бригадалари аъзолари ҳам ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшмоқдалар. Ҳозир совхоздаги 9, 10, 11, 12, 13, 14-бригадаларнинг далаларида айни пишиқчилик пайти. Тоза пишиб етилган «Лола», «Элберт» навли шафтолилар узилиб, пешма-пеш териб олиняпти. Ҳозир совхоз меҳнаткашлари давлатга пландаги 270 тонна шафтолининг 200 тоннасини топшириб бўлди. Териб олинаётган шафтолилар махсус ерда сараланиб сўнг харидорларга жўнатилмоқда. Маҳсулотни саралашда Ф. Антошенко, К. Маслова, М. Якина ва А. Валиевалар жонбозлик кўрсатишмоқда.

Совхозга алоқа политехникуми билим юртининг 60 талабаси ёрдамга келган. Улар бригадалардаги шафтолиларни теришда актив қатнашмоқдалар. Студентлар кунига 2 — 3 тоннага етказиб шафтоли узишмоқда. Бу ишда 3-курс талабаларидан Х. Курганова, И. Барановский, Г. Тайгараева ва Б. Азимовлар пешқадамлик қилишяпти.

СУРАТЛАРДА: пешқадам студентлардан Э. Остер (юқорида); Б. Азимов ва Б. Тоғаевларни (пастда) кўриб турибсиз.

Х. Мирзакаримов фотолари.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ТАСС ВА АПН МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

ГЕНОЦИД ҚУРБОНЛАРИ

ГАВАНА. Гватемаладаги Америкапараст режими ўтказаётган геноцид сиёсати натижасида сўнгги ҳафтада яна 40 дан зиёд киши қурбон бўлди.

Гватемалада инсон ҳуқуқлари ҳимоя қилиниши учун курашаётган жамоат ташкилотлари диктатор армиясининг солдатлари ва маъмурларнинг кўрсатмаси билан ҳаракат қилаётган ашаддий ўнг ҳарбийлаштирилган қўшилмалар 30 дан ортиқ кишини ўлдирдилар ва жароҳатладилар. Ўнлаб кишилар дом-дараксиз йўқолди.

Гватемала ватанпарварларининг Энфопренса агентлиги хабар беришича, диктатура золим аппаратининг агентлари мамлакатда террор муҳитини авж олдиришни давом эттирмоқдалар. Партизанларга хайрихоҳликда шубҳа қилинган кишиларни тўғридан-тўғри кўчаларда ўлдирмоқдалар.

Германия Федератив Республикасида прогрессив қарашларга эга бўлган кишиларни таъқиб остига олиш тобора кенгроқ миқёс касб этмоқда.

СУРАТДА: почта хизматчиси Ганс Майстер 25 йилдан ортиқ иш стажига эга. У федерал маъмурий суд қарори билан сайловларда ўз номзодини Компартиядан кўрсатганлиги учун, тинчлик ва қуролсизланишни фаол қўллаб-қувватлаганлиги, меҳнат кишилари манфаатларини ҳимоя қилганлиги учун ишдан бўшатилди.

Г. Кульбицкий фотоси.
ТАСС фотохроникаси.

ҚИСҚА ХАБАРЛАР

УЛАН-БАТОР. Халқ Монголиясининг 140 та бригадасида ва 30 та қурилиш ташкилотида Злобин тажрибаси жорий этилди. Дархан қурилиш трести бу методдан муваффақиятли фойдаланиш намунаси бўлиб хизмат қилиши мумкин. Ана шу қурилиш трести катталиги жиҳатидан Монголияда иккинчи индустриал марказда энг катта саноат объектлари ва янги турар-жой микрорайонларини барпо этмоқда. Бу ерда наряд асосида ишлаётган 50 тача бригада тузилди. Бу бригадалар трестдаги барча ишчиларнинг деярли ярмини бирлаштириб турибди. Дархандаги ҳар икки объектдан бирини шу ишчилар бунёд этмоқда.

• • •

ЛИССАБОН. Мамлакатдаги энг йирик касаба союз бирлашмаси бўлмиш Португалия меҳнаткашлари умумий конференцияси миллий интерсиндикал бу ерда эълон қилган янги маълумотлар Португалия меҳнаткаш халқининг турмуш шароитлари ёмонлашганлигидан далолат беради.

Шу йилнинг биринчи ярмидагина Португалия ишчи ва хизматчиларининг реал иш ҳақи тахминан 9 процент камайди. Португалия меҳнаткашлари қаттиқ кураш ва забастовка ҳаракати натижасида иш ҳақининг 25 процент оширилишига эришдилар, шу давр ичида мамлакатда нарх-наво эса ўрта ҳисобда 36 процент ўсди.

Шу муносабат билан миллий интерсиндикал мамлакатдаги барча меҳнаткашларга мурожаат қилиб, ўз ҳуқуқларини ҳимоя қилиш учун, Португалиянинг ҳозирги ҳукумати ўтказаётган халқаро валюта фондига кўр-кўрона итоатгўйлик сиёсатига қарши курашни кучайтиришга даъват этди.

Адабиёт ва Санъат

«МИЛЛАТИМ НАСЛИ БАШАРДУР, ВАТАНИМ КУРРАИ АРЗ»

Ҳамзанинг ўнлаб шеърлари, мақолалари, турли ташкилотларга, шунингдек ҳамкасблари ва дўстларига йўллаган мактублари сингари ушбу хабаримизга сарлавҳа қилиб олинган сатрлари ҳам халқимизга етиб келди. Олимлар қидириб топган, Ҳамзани яхши билган, унинг оташин сўзларини тинглашга муяссар бўлган кишилар томонидан авайлаб сақланган шоирнинг дасхатлари «Ҳамза архиви каталоги»га киритилди. Тошкентлик адабиётшунослар, Ҳ. С. Сулаймонов номли қўлёзмалар институтининг ходимлари — Саидбек Ҳасанов, Сафо Зуфаров, Тўхтамурод Зуфаровлар ана шу катологни туздилар.

Ўзбек совет адабиёти ва театрининг асосчиси, композитор Ҳамза Ҳакимзода Ниёзийнинг ҳаёти, ижоди, янги турмуш учун олиб борган кураши, келажак ҳақидаги ўйларининг бебаҳо гувоҳи бўлган ана шу биринчи тўпламда мингдан ортиқ ҳужжат йиғилган. Шоир ўз қалб қўрини адабиёт ва санъатгагина бағишлаб қолгани йўқ. У шоша-пиша газета саҳифаларига ёзиб қолдирган сатрлар, кичик-кичик варақлар, идораларда сақланган эски китобларнинг саҳифаларини кўздан кечирар экансиз, шоир иштирок этмаган революцион ўзгаришларнинг бирорта соҳаси йўқлигидан ҳайратга тушасиз. У ҳақиқатан ҳам бутун ер юзини ўз уйим деб ҳисоблар ва ўзининг бутун куч-ғайратини унинг ёрқин келажагига бахшида қилар эди.

Маяковский айтганидек, Ҳамза ҳамиша ва ҳамма жойда ярқ этиб кўзга ташланар эди, у бусиз ўз ҳаётини тасаввур қила олмасди. Мана қўлимизда Ҳамзанинг Хўжайли шаҳрида ташкил этилган интернат мактаб тарбияланувчиларига бағишланган шеъри турибди. Унда қуйидаги мисраларни ўқиймиз.

Келди байрам юз қувонч уғон бизи соғ айлади,
кечуруб ўтканимиз қолгонимиз чоғ айлади.

Маълум бўлишича, ўша вақтда Ҳамза интернатнинг директори бўлиб ишлаган. 1923 йилнинг биринчи майида ўзининг ана шундай сатрлар билан бошланувчи шеърини болаларга ўқиб берган.

Шоир болаларнинг талаб-эҳтиёжларига қанчалик зўр эътибор билан муносабатда бўлганлигидан далолат берувчи ҳужжатлар сақланиб қолган. Масалан у интернат мактаб учун ер ажратиб берилишига эришган ва у ерда болалар билан бирга ишлаган. Ёш совет давлати ўша пайтда интернатнинг барча молиявий харажатларини ўз зиммасига олишга қурби етмас эди. Шунинг учун интернат етиштирилган ҳосилнинг бир қисмини сотиб, ана шу маблағга мактаб учун зарур ўқув қуролларини харид қилар эди. Ҳамза интернатга каравотлар юбориш, ҳаммом қуриб беришни талаб қилиб бир неча марта юқори ташкилотларга мурожаат қилган ва бу нарса болаларнинг сиҳат-саломатлиги учун ғоят зарур эканлигини уқтириб ўтганди.

Амударёнинг қуйи қисмида чечак тарқалган пайтда Ҳамза бундан ғоят ташвишга тушиб интернат тарбияланувчилари дарҳол эмланишини талаб қилади.

Хўжайлида ўқувчиларнинг ўқиши ва турмуши яхши йўлга қўйилган. Ҳамза Фарғонада ҳам шундай мактаб ташкил этишни орзу қилади. Туркистон фронти қўмондонлиги имзолаган қуйидаги ҳужжат сақланиб қолган: «Ўртоқ Ниёзов Ҳамза Фарғона шаҳрига, мусулмонлар мактабига командировка қилинади. Барча совет муассасалари ва темир йўл ташкилотлари социализм қуришда муҳим бўғин бўлган мактаб ташкил этишда ўртоқ Ниёзовга сўзсиз кўмаклашишлари керак».

«Ҳамза архиви каталоги»га унинг «қишлоқ советларига чақириқлар» деб аталган ҳужжат ҳам киритилган. Ҳамза қишлоқлардаги халқ ҳокимияти органларига ўнта чақириқ, тўғрироғи, маслаҳат билан мурожаат қилган. У деҳқонларнинг шаҳар меҳнаткашлари билан иттифоқини мустаҳкамлаш зарурлиги тўғрисида гапириб, хотин-қизларни ишга жалб этиш советларнинг энг муҳим вазифаларидан бири деб ҳисоблаган, ўртаҳол деҳқонларни эътибордан четда қолдирмасликка ва уларнинг онгини ошириб, Советлар ҳокимияти томонига ўтишга ёрдам беришга чақирган. Лекин партия билан халққа ҳамиша ва ҳамма жойда содиқ бўлиш тўғрисидаги наказ қишлоқ советларига берилган бош наказ эди.

...Партия ва халққа содиқ бўлиш... Йиллар ўтади Ҳамзанинг хатлари, унинг революцион театр труппаси спектаклларининг афишалари тарих саҳифасидан жой олади. Шоирнинг қўшиқлари аллақачоноқ халқ қўшиқларига айланган. Унинг халқлар революцион дўстлиги буюк кучи билан йўғрилган ва Совет ҳокимияти эндигина барпо этилган пайтдаёқ янграган қуйидаги сатрлари ҳамон дилга яқиндир.

Миллатим насли башардур, Ватаним курраи арз
иккиси хизмате фарздур, иккисидин жон қарз».

С. ФРОЛОВА.

[ЎзТАГ].

«Розиман Тошканд одамларидан...»

● Китоб жавонингизга

Оташин шоир ва буюк маърифатпарвар Зокиржон Фурқат дўсти Муқимийга ёзган мактубларидан бирида Тошкент ҳақида шундай илиқ сатрлар битган. У 1889 йили Туркистон ўлкаси маркази бўлган Тошкентга келган эди. Шаҳар Фурқат ижодида катта ва унутилмас роль ўйнади. Бу ҳақда адабиётшунос Шариф Юсуповнинг яқинда Ғафур Ғулом номидаги адабиёт ва санъат нашриёти чоп этган «Фурқат йўлларида» монографияси китобхонга яққол тасаввур беради.

Олим ҳозиргача тадқиқотчилар эътиборини жалб этмаган муҳим масалани қаламга олади. У ҳам бўлса Ўрта Осиёнинг Россияга қўшилиши объектив илғор оқибатларини ўз юртдошлари орасида биринчилардан бўлиб тушунган ва рус маданиятининг илғор ғояларини халқига тарғиб қилишга интилган Тошкент маърифатпарвар зиёлилари фаолиятини ёритиш масаласидир. Ўтган асрнинг 80—90-йилларида Тошкентда шаклланган зиёлилар группасининг Фурқат дунёқарашига, ижодига таъсирини Ш. Юсупов тадқиқотчига хос зийраклик билан пайқаган. Китобда Фурқатнинг тошкентлик дўстлариданAtторхон Абдуғаффоров, Саидрасул Саидазизов, Инъомхўжа Умрёхўжаев, Жўрабек Қаландаров, Шарифхўжа Пошшохўжаев, Муҳиддинхўжа Ҳакимхўжа ўғли, Мирза Абдулла Исамуҳаммад ўғли ва бошқа ўзбек маърифатпарварлари ҳақида кўпчиликка ҳанузгача номаълум қизиқарли маълумотлар келтирилган.

Муаллиф Фурқат хатларини синчиклаб ўрганиш натижасида аниқлаган шоир дўстларидан Саидрасул Саидазизов ҳақида ҳам қизиқарли маълумотлар келтиради.

Монографияда Фурқат дўстларидан Инъомхўжа Умрёхўжаев — 1892 йилги Тошкент қўзғолони етакчиларидан бири ҳақида ҳам анчагина янги маълумотлар келтирилганки, улар вабо исёнига оид қимматли тарихий фактлар ҳисобланади. Тошкент Эски шаҳар бош оқсоқоли, 2-рус-тузем мактаби фахрий назоратчиси Инъомхўжанинг маърифатпарварлик фаолиятига оид янги маълумотлар келтирилган.

Ш. Юсупов Фурқат дўстларидан Муҳиддинхўжа Ҳакимхўжа ўғли, собиқ Китоб беги, кейинчалик рус армияси генерал-майори Жўрабек Қаландар қори ўғли ҳақида бир қатор янги маълумотлар беради, бу орқали Фурқат дўстлари муҳитининг илғор ижтимоий-сиёсий қарашларини, мафкурасини ёритади.

Китобда Фурқат ҳаёти ва ижодига оид яна кўпгина қизиқарли фактлар келтирилганки, улар ўқувчида буюк ўзбек маърифатпарвари ҳақида кенг тушунча уйғотади.

Ҳ. СОДИҚОВ,
С. АҲМЕДОВ.

● САНЪАТНИНГ СЕҲРЛИ ОЛАМИ

ЖОЗИБАЛИ АСАРЛАР УСТАСИ

Машҳур рус реалист рассоми Илья Ефимович Репин туғилган кунга 140 йил тўлди. У яратган «Волга бурлаклари» (1868 — 1872), «Кутмаган эдилар» (1886), «Запорожьеликлар» (1890), «Иван Грозний ўз ўғли Иванни ўлдирмоқда» (1884—1885) сингари қатор асарлар жаҳон тасвирий санъати хазинасидан муносиб ўрин олган. Бу асарларида рассом халқ ҳаётининг турли қатламларини акс эттирди, тенгсизлик, жаҳолат ва зулмни қоралади, адолат ва эзгуликни эса ёрқин бўёқларда тараннум этди.

И. Репин 1844 йилда Харьков губерниясининг Чугуев шаҳрида деҳқон оиласида туғилди. Ёшлик йилларидан бошлаб ҳаёт аччиқ-чучугини тотиди. Ўша йилларда унда рассомликка ҳавас уйғонди.

1859 йили Бадиий академияда рассомлик бўлими очилади. Расм чизишга анча қўли келиб қолган Ильяни академияга қабул қилишади. Кўп ўтмай у ўзининг бутун қобилиятини намойиш эта бошлайди. 1863 йили академиянинг бир гуруҳ талабалари халқ ҳаётидан йироқ, хаёлий асарлар яратишдан воз кечиб, мустақил фаолият йўлига ўтадилар. И. Репин гарчи академияни тарк этмаган бўлса ҳам улар билан ҳамфикр эди. 1871 йилда ана шу сайёр рассомларнинг кўргазмасида ўзи ҳам актив қатнашади. Бадиий академияни муваффақиятли тугатиб, олтин медаль олади. Академия йўлланмаси билан чет элга сафар қилади.

Илья Репин ҳаёти мобайнида мингдан зиёд асарлар яратди. Унинг асарлари санъат ихлосмандлари томонидан катта қизиқиш билан кутиб олинади.

1905 йили иш жараёнида рассомнинг ўнг қўли бутунлай ишламай қолади. Шунда ҳам у ижоддан воз кечмайди. Петербург яқинидаги дала ҳовлисида яшаб, асарлар яратади. Улуғ Октябрь ғалабасидан сўнг рус рассоми янги ҳаётга қадам қўяди. Янада халқчил, таъсирчан, ёрқин асарлар яратади.

Ўзбекистон ССР Давлат санъат музейида И. Репиннинг тўрт портрет асари рус санъати бўлимининг сайёр рассомлар асарлари намойиш этилаётган залларидан бирига қўйилган. Булар «Карикатурачи рассом Н. Ремизов портрети», «Қизим портрети», «Эркак портрети», «Зинапоядаги қиз» асарларидир. Бу портретлар асл нусхалиги билан алоҳида эътиборга моликдир.

Академик рассом Илья Репиннинг асарлари ўзбек мўйқалам усталари учун ҳам ўзига хос маҳорат мактаби вазифасини ўтамоқда.

М. АҲМЕДОВ,
Ўзбекистон ССР Давлат санъат музейининг катта илмий ходими.

СУРАТЛАРДА: рассом И. Репиннинг «Қизим портрети», «Карикатурачи рассом Н. Ремизов портрети» асарлари.

Москва. А. С. Пушкин номидаги тасвирий санъат музейида «XIV—XVIII аср итальян рассомларининг СССР музейларидаги картиналари. Янги кашфиётлар» деб номланган кўргазма очилди.

Мамлакатнинг 30 музейи экспозицияга ўз ихтиёридаги картиналарни таклиф этган. 80 дан ортиқ асар итальян тасвирий санъатининг беш асрини ўзида мужассамлантирган.

СУРАТЛАРДА: Франческо Граначчининг картинаси (Одесса ғарб ва шарқ санъати музейи); кўргазма залларида.

В. ВЕЛИКЖАНИН фотоси. ТАСС фотохроникаси.

ШЕЪРИЯТ ОҚШОМИ

● Қамбар Утаев — болаларга аталган бир неча шеърий тўпламлар муаллифи. Катталар учун ёзилган шеърий асарлари ҳам республика газета ва журналларида эълон қилинган. СССР Ёзувчилар союзининг аъзоси.

ТОШЛАР

Ким айтади: тошлар сўзламас?
Тошлар жуда аниқ сўзлайди.
Жаранглатиб чиқаради сас,
Гурсиллатиб урсанг, бўзлайди.
Ким айтади, тошлар кулмас деб,
Тошлар одам каби кулади.
Ҳайкалтарош берса нақш, зеб,
Гўё жонли одам бўлади.
Тошлар худди одамга ўхшаш,
Ишонмасанг, бирлигига боқ.
Бир ёқадан чиқаришиб бош
Бўлган кучли, салобатли тоғ.
Бунда ҳар тош тошни ардоқлар,
Севгисидан чиқар гул ўсиб.
Она ерга садоқат сақлар,
Бўронларнинг йўлини тўсиб.
Ватанига қўйган меҳрини,
Бағри тўла тенгсиз олтин, зар.
Инсон берса унга зеҳнини,
Бойликларин очиб кўргазар.
Чангдай учмоқ бу тошларга ёт,
Таъзим қилиб она ерига,
Тотув ҳаёт кўрар умрбод
Суянишиб бири-бирига.

ЎРМОН

Шовуллайди зумрад ғалаён,
Чаппар уриб жўшар япроқлар.
Безовтадир доимо ўрмон,
Безовтадир сезги, юраклар.
Дарахтларда севги ва бардош,
Садоқатда муқим ҳар бири.
Илдизлари шу ерга туташ,
Бир-бирига туташ тақдири.

Қамбар УТАЕВ.

ЯНГИ РУБРИКА: БИР ШЕЪР ШАРҲИ

«Келажакнинг саволларига жавоб»

Адабиётда Коммунистик партиянинг бунёдкори, дунёда биринчи ишчи ва деҳқонлар давлатининг асосчиси, жаҳон халқларининг буюк доҳийси В. И. Ленин мавзуида етук асарлар яратиш — ғоят мураккаб, масъулиятли ва шарафли вазифа. Халқимизни, ёш авлодни доҳий Ленин ғояларига садоқат руҳида тарбиялашда муҳим роль ўйновчи умумсовет лениннномаси тараққиётига катта ҳисса қўшган Ғ. Ғулом, Ҳ. Олимжон, Ойбек, М. Шайхзода, Миртемир ва бошқа забардаст ўзбек шоирларининг шундай асарлари борки, уларнинг ҳар бири хусусида махсус мақолалар ёзиш мумкин. Биз қуйида файласуф шоиримиз Мақсуд Шайхзоданинг ана шундай асарларидан бири — «Келажакнинг саволларига жавоб» шеъри ҳақида қисқача фикр юритамиз.

Реалистик пафос, оптимистик руҳ билан суғорилган ғоят жозибали мазкур шеър икки қисмдан иборат. Унинг биринчи қисмида лирик қаҳрамоннинг инсониятнинг порлоқ келажаги — коммунистик жамият борасидаги пурмаъно ўйлари алангали сатрларда ифода этилган:

Йилларимиз ўтади,
таҳликалар кетади,
Башарият ўз олтин
китобини битади.
Биллур қаби шаффоф,
ойдин асрлар,
Асрларнинг эгаси
насллар—
Ер юзида тузади
сўлмас гулистон.

М. Шайхзода «сўлмас гулистон» коммунизмга поэтик характеристика беришда давом этиб, унинг ижтимоий моҳиятини кўтаринки, ҳароратли мисраларда очиб беради. Ҳозирги башариятнинг насллари «сўлмас гулистон»ни яратганларида дунёнинг қиёфасида, инсонларнинг ҳаётида нималар рўй беради! Бу саволга шоир қисқа, лекин маъноли ва таъсирли жавоб қайтаради. Ушанда, яъни бутун дунёда коммунизм тантана қилганида:

Адолат ўзи бўлар
Сайёрамизда султон.
Уфқларда жаранглар
Бахтларнинг қасидаси.
Сарҳадларсиз чизилар
Дунёнинг харитаси.

У асарнинг иккинчи қисмида ўша коммунистик жамиятда яшовчи «зурриётлар давримизнинг жозибасига суқ билан қарайдилар, чунки бу давр «бўронлар, тўфонлар, зилзилалар, инқилобий силсилалар» давридир, дейди. Шоирнинг некбин фикрича, ўша «сўлмас гулистон»да яшовчи авлодлар замонамизнинг «ижтимоий, иқтисодий омилларини» билиш учун кўплаб китоблар кўрадилар. Шоир — лирик қаҳрамон коммунизм даврида яшовчилар ишини осонлаштириш учун улар томонидан бериладиган сўроқларга ўз замонасининг моҳиятини очувчи тайёр жавоблар ёзиб қолдиришга аҳд қилади. Шу тариқа шеърга «анкета» приёми кириб келади (М. Шайхзода ўзбек поэзиясига бу приёмни «Тошкентнома» (1956) поэмаси орқали олиб кирган эди).

Мана, шоирнинг ўз даври «анкетаси варақлари»да қўйилган саволларга берган жавоблари:

— Қачон яшаб ўтдингиз!
— Йигирманчи асрда!
— Юртингиз, уй адресингиз!
— СССР деган ерда.
— Сиёсий қарашларингиз!
— Ленинизм деб билинг!
— Эргашган устозингиз!
— Ленин!
— Ҳаққингиз, овозингиз!
— Ленин!
— Ўқиган дарсхонангиз!
— Ленин!
— Ишлаган ишхонангиз!
— Ленин!
— Аҳдингиз, паймонингиз!
— Ленин!
— Севган қаҳрамонингиз!
— Ленин!
— Асрингизнинг мазмуни,
руҳи,
тафсири!
— Ленин!
— Замонангиз сарлавҳаси,
ютуқлар сири!
— Ленин!

Бу «савол-жавоб»дан иборат поэтик нутқ мазмунидан шоир СССР гражданларининг жонажон Ленин ҳақидаги ҳаққоний қалб сўзларини санъаткорлик билан умумлаштира олганлиги аниқ билиниб турибди. У бунга Ленин ва халқ бирлиги, Ленин ва замонамиз, Ленин ва нурли келажак каби масалалар ҳақидаги теран фикрларини оригинал поэтик шаклда ифода этиши орқали эришган. Шунинг учун бу шеър ўқувчилар шуурига шуур қўшади, бутун умрини инсониятнинг бахт-саодати учун курашига бахш этган буюк В. И. Ленинга, унинг енгилмас ғояларига садоқатини янада кучайтиради.

Мурод ИБРОҲИМОВ,
Ўзбекистон ССР Фанлар академияси А. С. Пушкин номидаги Тил ва адабиёт институтининг катта илмий ходими, филология фанлари кандидати.

УЧРАШУВ

(ҲИКОЯ)

Қўнғироқ тушга яқин жиринглади. Суюн хира лампочка ёритиб турган хонада турли эскизларга кўмилиб, муккасидан тушиб ишлаб ўтирган экан, бунга аҳамият бермади. Қўнғироқ овози эса тинмасди. Суюн ниҳоят столи оша эгилиб, дераза пештахтасидаги аппаратга қўл чўзди:

— Алло, эшитаман.

Ҳеч ким жавоб бермади. Гудок овози ҳам келмади.

Йигит болакайлардан биронтаси ҳазиллашаяпти, деб трубкани жойига қўяётган ҳам эдики, жуда майин аёл овози «Суюн акани чақириб юборинг» деб қолди.

— Мен бўламан, ким бу? — йигитнинг юраги тез-тез тепди.

— Мен сизни... севаман!

— Нима? — Суюн ҳанузгача сезмаган аллақандай туйғудан маст бўлиб қолди. — Ахир, мен...

Трубкадан «тут, «тут» деган қисқа гудок эшитилди.

Йигитнинг рангпар, касалманд юзидан тер чиқиб кетди. «Кимнинг овозига ўхшайди бу? ўйлади у. — Ким?»

Ҳозиргина қулоқлари остида янграган сўзлардан Суюннинг вужуди яйраб кетди. Нафас олиши енгиллашди. Докторларнинг «Касбингизни алмаштиринг, акс ҳолда оқибати ёмон тугаши мумкин», деган писанда сўзлари жуда ёлғон, алдамчи туюлди.

Қандай қилиб воз кечади бу касбдан?! Гўдаклигидаёқ қўлига қалам тутганида оппоқ қоғоз юзида қолдирган дастлабки чизиқлар унга бу сўнгсиз дунёни мўъжизакор, афсонавий кўрсатганди, кейин ранг-ли қаламлар акварель мўйқалам билан алмашди.

У кўп ишлай олмасди. Болалигида нафас йўллари қаттиқ шамоллаган, даволатган бўлса ҳам асорати қолганди. Шунинг учун бўёқ ҳиди унинг соғлигига ёмон таъсир этар, дори-дармонларнинг фойдасини йўққа чиқариб юборарди. Буларнинг ҳаммаси, албатта, ёш рассомнинг истеъдодини бор кучи билан намойиш этишга тўсқинлик қилар, қачонлардир пайдо бўлган орзуси амалга ошмай қолишига олиб келиши мумкин эди...

Суюн эртасига чала қолган суратни чизаётган эди, тушга яқин яна телефон жиринглади. У атрофга бир қараб олди-да, трубкага қўл чўзди.

— Мен ростдан ҳам сизни севаман. Эшитаяпсизми?..

Энди овоз кечагидан дадил чиқар, ички титроқ сезилмасди.

— Мен сизни танимаяпман. Кечирасиз, кимсиз ўзи?

— Мен сизни танийман. Рассомсиз-а?

Суюн бу гапдан эсанкираб қолди. Кеча шу гапни биринчи бор эшитганида, биров ҳазиллашаяпти, деб ўйлаганди.

Йигит ўзининг заиф, уюшган танасида ғойибдан келгандек куч-қувват сезар, бу чеҳрасига тепиб чиққандек, барно гўзал йигитга айлангандек эди. Дафъатан ўзига изҳор этилган севги йигитнинг хаёлини ўғирлай бошлаган, бу майин, ёқимли овоз эгаси кимлигини топа олмай қийналарди. «Ортиқча чидаш мумкин эмас, — ўйлади Суюн. — Учрашишимиз кераклигини унга айтаман».

Шу фикрлар кўнглига келди-ю, баданидаги лоҳаслик, ланжлик ўрнини аллақандай мардлик, дадиллик эгаллади. Мўйқалами ҳам илдам ҳаракат қилар, қишлоқ қизи полотнода бутун гавдаси билан тез намоён бўлиб борар, пахтазордаги олис чаноқлар ҳам кўзга яққол ташланарди.

Аслида Суюн бу суратни ниҳоясига етказишни анча аввал мўлжаллаганди. Бироқ кўнглидагидек чиқмай қолишидан қўрқиб, унга қўл уришни орқага суриб келарди. Қайсидир кун газетада шу йил баҳорда область марказида ёш рассомларнинг қишлоқ ҳаётига оид кўргазмаси очилишини эшитиб қолди-ю, илҳом билан ишга киришди.

Одатдагидек тушликка яқин трубкадан унинг овози эшитилди.

— Беодобгарчилигим учун мени кечиринг, — деди қиз қўнғироқдек овозда. — Шунақа тарбияланганман. Қолаверса, тенг ҳуқуқлимиз-ку, а? — Унинг кулгиси бутун хонани тўлдириб юборгандек бўлди.

— Мен ҳам анойилардан эмасман. — Суюн қизнинг гапидан очиқча муомалага ўтди. — Дарё кўрмай, этик ечмайман. Исмингиз нима? Учрашайлик.

Микрофон бир зум жимиб қолди. Сўнгра яна ўша ёқимли овоз келди:

— Исмимни ўзингиз топинг. Овозимдан таниб, топинг.

— Танийолмадим. Ахир юз марта эшитгандан бир марта кўрган маъқул, деган гап бор.

— Ўҳ-ҳў, сизни рассом десам сўзга ҳам уста экансиз.

Суюн қаҳ-қаҳ отиб кулиб юборди. У анчадан бери бунақа танаси яйраб кулмаган, вужудида бунақа ором сезмаганди...

Ёш рассомларнинг кўргазмаси душанба куни очилди. Суюн ҳам бу кўргазмага бир нечта полотносини келтирди. Кўргазманинг биринчи куни ёш рассом ойнаванд залга бетоқат кириб келганида анчагина томошабинлар йиғилганди. Йигит улар орасига сингиб кетган бўлса-да, ҳамма унга қараётгандек, ҳув анув нурли бўёқларда чизилган суратлар шу йигитники, деяётгандек эди.

Баҳорнинг булутли ҳавоси таъсир қилдими, ёки одамлар кўплигиданми, бирдан Суюннинг нафаси қисди. Чеккадаги мармар устунчага суяниб, қотиб қолди. Боя ҳамма уни кўрсатаётгандай бўлса, энди ҳеч ким ёш рассомга эътибор бермас, гуруҳ-гуруҳ бўлиб, деворлардаги суратлардан кўз узмай борарди. «Ҳозир ўтиб кетади, — ўйлади у. — Ҳозир... Лаънати астма. Шу ерда тутмаса нима қиларди?!»

Шу топда Суюннинг қулоқлари остида жуда таниш, ёқимли овоз янгради:

— Вой, Суюн ака, сизга нима бўлди?

Йигит бу сўзларни тушида эшитаётгандай мармар устунни қўйиб юбормасди. Овоз эгаси қўлтиғидан аста тутгач, унга қаради. Рўпарасида думалоқ, қорача юзлари олмадек қип-қизил, сочлари пахмоқ қалпоқча остига олинган 22-23 ёшлар чамасидаги қиз турарди.

— Бу сизми? — Суюн қаддини тиклаб, қизга тик боқди. — Нима қилиб юрибсиз?

— Учрашувга келдим. Айтгандингиз-ку ўзингиз...

— Қўнғироқ қилган ҳам сизмидингиз? — Йигит ўзининг ночор аҳволидан хижолат бўлди. — Кўргазмага келибсиз-да.

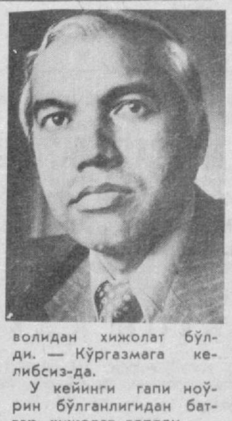

У кейинги гапи ноўрин бўлганлигидан баттар хижолат тортди.

— Кўришмаганимизга ҳам анча бўлди. Юринг, Рухсора. Бирпас гаплашайлик.

Суюн ҳамон оғир-оғир нафас олар, қизнинг сирли қўнғироқлари туфайли ҳам у билан суҳбатлашгиси келарди.

— Шаҳарга механизаторлар семинарига келгандим, — деди Рухсора. — Одобсизлик бўлса ҳам дарс тамом бўлганда қизиқчилик қилиб турдим. Сиз эсламайсиз ҳам. — Унинг овозида ноз аралаш гина сезиларди.

Суюн кузда пахта теримига чиқишга чиқдику, ҳамкасбларининг сўзига кирмай янглишганини пайқади. Дастлабки куниёқ бир-икки соат ишлагач, касали хуруж қилиб қолди. Пайкал тепасида этагини тагига қўйиб ўтирганди, даладан пахта териш агрегати ўтиб қолди. Рулни эса сочларини дўпписи атрофига чамбарак қилиб олган, комбинезон кийган қорачагина қиз бошқарарди.

— Ие, акажон, чарчадингизми, — деди у марвариддек оппоқ тишларини кўрсатиб. — Дарров-а?!

— Шунақа бўлиб қолди. Бизга раҳм қилинг. Бир этак пахта ташлаб кетинг. — Суюн икки қўлини карнай қилиб бақирди.

Машина олислаб қолганда механизаторнинг жарангдор овозини шаббода бутун пахтазор бўйлаб олиб кетди.

— Бутун бункер, бутун дала сизники, сиз ҳашарчилардан аямайми-и-з.

Эртасига Суюн қиз билан шийпонда танишиб қолди. Исми Рухсора эканлиги, бир пайт расм чизишга қизиққанлиги, кейинчалик бу иш билан шуғулланишга негадир сабри чидамаганлигини гапириб берди. Улар хоҳлашса, хоҳлашмаса овқатланиш пайтида бир-бирларини кўришар, суҳбатлашишарди.

Суюнни пахта теримидан озод қилишган бўлишса ҳам, у барибир шаҳарга қайтмади. Ошпазга ёрдамлашишга қолди. Озғингина, касалманд йигитнинг мўъжизакор қаламидан пайдо бўлган суратлар ҳамма қатори Рухсорани ҳам қизиқтирарди.

— Сизнинг суратингизни чизаман, — деди Суюн бир куни унга.

Рухсора шарақлаб кулиб юборди:

— Мени-я? Бошқа одам қуриб қолгандай-а?!

— Сиз бошқалардан бошқачароқсиз.

— Қанақаман?

— Пучуқсиз.

Энди иккалови кулишди.

— Юринг, тракторингиз олдига.

Ёш рассом ўшанда суратнинг қораламасини чизиб олгунча қиздан ҳазил аралаш қанча дашном эшитиб олди. Лекин нима бўлганда ҳам Суюн қачонлардан бери ахтарган мавзуини топгандай, ҳатто орқа фондаги оппоқ очилган пахталар унга алоҳида илҳом бахш этгандек эди.

Ўшандан буён ярим йилгача вақт ўтибди. Гарчи ҳар сафар орзусидаги полотнони ўйлаганида қизни эсласа ҳам, Рухсоранинг ўзини бунчалик севиб қолганини билмаганди. Шунинг учун бехосдан телефонда айтилган сўз ҳам, бу учрашув ҳам йигит учун кутилмаган ҳол эди.

— Рухсора, сизни ўшанда учратмаганимда, суратингизни чизмаганимда мени бу кўргазмага таклиф қилишмасди.

— Ие, суратим битдими? — Рухсора катта-катта кўзлари билан Суюнга боқди.

Йигитнинг дардли чеҳраси ёришиб кетди.

— Ҳали кўрмадингизми? Вой, сиз пучуқни қаранг.

Суюн қизнинг дўмбоқ, каттиққина қўлидан тортиб, турғазди. Ўзини қушдек ҳис этиб, кўргазма тўри томон одимлади...

Абдусаттор ХАТАМОВ.

● Абдусаттор Хатамов — 1944 йилда туғилган. Калинин район «Ленинчи» газетаси редакторининг ўринбосари. Ҳикоялари республика газета ва журналларида эълон қилинган.

Редактор
Ш. О. УБАЙДУЛЛАЕВ

«СПОРТЛОТО» ЭСЛАТИБ ЎТАДИ

Спорт ва «Спортлото» ўзаро мустаҳкам боғлиқдир. Бу бирлик спорт лотереялари шиорида ифодаланган:

«СИЗ ЮТСАНГИЗ — СПОРТ ЮТАДИ»

«Спортлото» ишқибозлари сафига қўшиларкансиз, ўйин қоидаларига қатъий риоя қилинг.

«СПОРТЛОТО» билетларини тўлғазар экансиз, тираж номерини ёзиб қўйишни ва ажратиб олинган «БВ» қисмини яшчикка белгилаб қўйилган муддатдан кечиктирмай ташлашни унутманг.

Барча шикоятлар «СПОРТЛОТО» яшчиги номери кўрсатилган ҳолда кўриб чиқилади.

ТЎҒРИ ВА АНИҚ ЎЙНАСАНГИЗ ОМАД КЕЛАДИ.

«СПОРТЛОТО» ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКА БОШҚАРМАСИ.

ЎЗИНГИЗНИ САНЪАТДА СИНАБ КЎРИНГ!

Польша ва Югославияда бўлиб ўтган IX халқаро фольклор санъати фестивали ва Москвада бўлиб ўтган Бутуниттифоқ халқ ашула ва рақс ансамбллари конкурсининг лауреати, Тошкент шаҳар, Октябрь райони «Баёт» маданият уйи қошидаги

«БАЁТ»

ВОКАЛ-ХОРЕОГРАФИК ХАЛҚ АНСАМБЛИ СТУДИЯСИ ЎЗБЕКИСТОН ССРНИНГ 60 ЙИЛЛИГИ МУНОСАБАТИ БИЛАН

ансамбль ижодий составини янада кенгайтириш мақсадида

1984-85 ўқув йили учун

ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛАР БЎЙИЧА ЯНГИ ЎҚУВЧИ-ИШТИРОКЧИЛАРГА

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

— **ўзбек миллий халқ чолғу асбоблари оркестри ва созандалар ансамбли бўлимига:** доира, дутор, қашқар рубоби, афғон рубоби, чанг, ғижжак, най, қўшнай, кларнет, баян, аккордеон, костаньета ва бошқа чолғу асбоблари;

— **халқ рақслари бўлимига:** бу бўлимда ўзбек классик ва мақом рақслари, замонавий рақслар, шунингдек СССР ва шарқ халқларининг миллий характердаги, эстрада ва пантомимик рақслари ўргатилиб, 15 дан 30 ёшгача бўлган йигит-қизлар қабул қилинади;

— **«Камалак» доирачилар бўлимига:** асосан доира усуллари ва доира чалиш санъати ўргатилади;

— **қўшиқ, вокал ва хор санъати бўлимига:** бу бўлимда яккахон хонанда — солистлар тайёрланади;

— **«Чеҳра» миниатюра ва конферансьелик** (бадиий сўз) **бўлимига:** Бу бўлимда концерт программасини олиб бориш ва саҳнада миниатюра, ҳажвий куплет, пародияларни ижро этиш кабилар ўргатилади.

Студияда олий ва ўрта махсус ўқув юртларининг студентлари, ишчи ёшлар, мактаб ўқувчилари ва бошқалар ўқиш ва иждан ташқари ҳолларда бўш вақтларида қатнаб ўқишлари мумкин.

Юқоридаги ҳамма бўлимларда ўқув муддати 3 йил. Битирувчиларга махсус гувоҳнома билан олий ва ўрта махсус ўқув юртларига ўқишга кириш учун йўлланма берилади. Шунингдек, студияни муваффақиятли тугаллаганлар, давлат театрлари ва республика халқ ашула ва рақс ансамблларига ҳам ишга юбориладилар.

Дарслар махсус ўқув корпуслари ва театрларида олиб борилади. Ўқишга кирувчилар эса танлаган ихтисослари бўйича кириш имтиҳонлари топширадилар.

Шунингдек, маданият уйи қошида қуйидаги махсус ўқув корпуслари мавжуд: бичиш-тикиш курси — ўзбек ва рус группалари: хотин-қизлар учун мўлжалланган бўлиб, ўқиш муддати 1 йил.

Радиотелемастерлик техника курси — ўқиш муддати 1 йил. Ёш ва ўспирин йигитларга мўлжалланган.

Машинкада ёзув курси — ўқиш муддати 6 ой.

ЭСЛАТМА: юқоридаги махсус курсларга имтиҳонсиз қабул қилинади. Битирувчиларга гувоҳнома берилади.

Ҳамма бўлимларга ҳужжатлар 31 августгача қабул қилинади.

Консультация ва кириш имтиҳонлари потокларга бўлинган ҳолда қабул давомида ўтказилади. Дарслар 15 сентябрдан бошланади.

Хоҳловчилар қуйидаги ҳужжатларни қабул комиссиясига топширишлари мумкин: санъат соҳасига ўқишга кирувчилар директор номига ариза, таржиман ҳоли, яшаш ва ўқиш жойидан справка, (квартирада яшовчилар справка топширмайдилар), 3х4 см. ва 10х15 см. ҳажмида 4 тадан 8 дона фотосурат, папка, скоросшиватель, конверт топширадилар.

Паспорт, ҳарбий билет, туғилганлиги тўғрисида гувоҳнома ва бошқа ҳужжатлар шахсан кўрсатилади. Махсус техник курсларга ўқишга кирувчилар эса ариза, 2 дона кичик фотосурат, скоросшиватель топширадилар.

ҚАБУЛ КОМИССИЯСИ ҲАР КУНИ (дам олиш кунисиз) СОАТ 9 ДАН 19.00 ГАЧА ИШЛАЙДИ.

ЭСЛАТМА: давлат театрлари ва ансамблларида ишлаган ва яхши ижодий характеристикага эга бўлган абитуриентлар студияга имтиёзли равишда қабул қилинадилар.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Беруний кўчаси, «Марказ-27» квартали (7, 15, 16-трамвайлар, 8, 18-троллейбуслар, 11, 28, 64-автобусларнинг «Ғунча» кинотеатри» бекати), «Баёт» студияси, 2-қават. Телефонлар: 42-23-70, 42-23-71.

Ўзбекистон ССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлиги

Ф. ЭНГЕЛЬС НОМИДАГИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЧЕТ ТИЛЛАР ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ

1984-85 ўқув йили учун

КЕЧКИ ТАЙЁРЛОВ БЎЛИМИГА

ТИНГЛОВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Тайёрлов бўлимига ўрта маълумотли илғор ишчилар, пионер-вожатийлар ва ҳарбий хизматни ўтаб бўлганлар, завод, фабрика, фирма, алоқа, қурилиш ташкилотлари, мактаблар ва ҳарбий қисмлар қўмондонлигининг йўлланмаси бўлган ёшлар қабул қилинади.

Тайёрлов бўлимига кирувчилар йўлланма берган ташкилотда камида бир йил узлуксиз меҳнат қилган бўлишлари керак.

Институтнинг тайёрлов бўлимига кирувчилар билан чет тили ва СССР тарихи фанларидан суҳбат ўтказилади ва шу суҳбатнинг натижаларига қараб инглиз ва француз тиллари факультетларига қабул қилинади.

Тайёрлов бўлимини муваффақиятли тугатганлар Тошкент Давлат чет тиллар педагогика институтининг (кундузги, кечки, сиртқи) 1 курсига кириш имтиҳонларисиз қабул қилинади.

Тайёрлов бўлимига кириш учун қуйидаги хужжжатлар керак: институт ректори номига ариза, кўрсатилган намуна бўйича иш жойидан (ҳарбий бўлимдан) йўлланма, ўрта маълумоти ҳақида ҳужжат (асл нусхаси), иш жойидан (ҳарбий бўлимдан) характеристика, ташкилот раҳбари томонидан тасдиқланган меҳнат дафтарчасининг кўчирмаси, 086/У формадаги медицина справкаси, 8 дона фотосурат (3х4 см.).

АРИЗАЛАР 1 АВГУСТДАН 20 СЕНТЯБРГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

СУҲБАТ 21 СЕНТЯБРДАН 26 СЕНТЯБРГАЧА ДАВОМ ЭТАДИ.

Ўқиш муддати — 10 ой.

МАШҒУЛОТЛАР 1 ОКТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

Ўрта мактабнинг кундузги бўлимини 1984 йилда тугатганлар меҳнат стажи бўлса ҳам тайёрлов бўлимларига қабул қилинмайди.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Сапёрная кўчаси, 11-уй. Тайёрлов бўлимининг қабул комиссияси.

КОРХОНАЛАР ВА ТАШКИЛОТЛАРНИНГ РАҲБАРЛАРИ

ДИҚҚАТИГА!

БУТУНИТТИФОҚ «ИЗОТОП»

БИРЛАШМАСИНИНГ

ТОШКЕНТ РЕСПУБЛИКАЛАРАРО БЎЛИМИ

РРП-3, РРП-4, РРПВЗ-1, РРПВБ-1, РРПВТ-1 ТИПИДАГИ ЯНГИ ГАММА — РЕЛЕЛИ РАДИОИЗОТОП ПРИБОРЛАРНИ

ТАВСИЯ ҚИЛАДИ

Кўрсатилган бу приборлар ҳозирги пайтда ишлатилаётган ГР-6, ГР-7, ГР-8 типидаги приборларни алмаштириш мақсадида ишлаб чиқилган ва модификациясидан қатъий назар, саноатнинг турли соҳаларида технология жараёнларини автоматик контроль қилиш ва бошқариш учун мўлжалланган.

ПРИБОРЛАР ҚУЙИДАГИ ЮМУШЛАРНИ БАЖАРАДИ:

суюқ, сочилувчан ва бўлакланган материалларнинг даражасини контактсиз позицион назорат қилади;

аралашиб кетадиган буюмлар ва уларни транспортировка қилиш воситалари контроли;

зичлиги бўйича камида 1—2 марта қаттиқлиги билан ажралиб турувчи икки муҳит бўлиниш чегараси контроли.

Приборнинг баҳоси уларнинг модификациясига қараб 540 дан 1500 сўмгача.

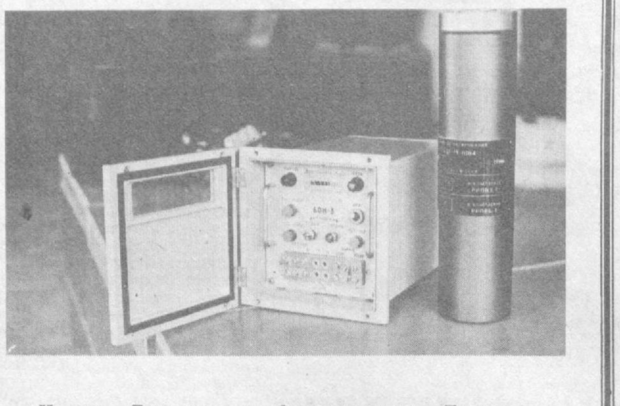

«Изотоп» Бутуниттифоқ бирлашмасининг Тошкент республикалараро бўлимида бу ҳақда батафсил ахборот олиш ва буюртмалар бериш мумкин.

Адрес: 700135, Тошкент, Чилонзор массиви, «Ц» квартали, 6—«а» уй. Телефонлар: 76-54-10, 76-23-80.

«ИЗОТОП» БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ ТОШКЕНТ РЕСПУБЛИКАЛАРАРО БЎЛИМИ

ТЎЛҚИНЛАРДА ЧАРХ УРИБ...

АГАРДА СИЗНИНГ ФАРЗАНДЛАРИНГИЗ СУВНИНГ ТЎЛҚИНИДА ЧАРХ УРИШИНИ ИСТАСАНГИЗ, БУНИНГ УЧУН ДАМ БЕРИБ ШИШИРИЛАДИГАН ЎЙИНЧОҚЛАРНИ ҚЎЛГА ОЛИНГ.

Бу ўйинчоқлар билан дам олган болаларнинг вақти қувноқ ва хавфсиз ўтади.

«ТАШҚУЛЬТТОРГ»НИНГ МАГАЗИНЛАРИДА

ХАРИДОРЛАРНИ ЧИРОЙЛИ БЕЗАКЛАНГАН ДАМ БЕРИБ ШИШИРИЛАДИГАН, ЕҒОЧДАН ИШЛАНГАН ҚЎҒИРЧОҚЛАР, МАСХАРАБОЗЛАР, КОПТОКЛАР, КАПАЛАКЛАР, БАЛИҚЛАР, МУШУКЛАР, КУЧУКЧАЛАР МУНТАЗИРЛИК БИЛАН КУТМОҚДА.

«ТАШҚУЛЬТТОРГ» (телефон 91-18-79).

«Союзторгреклама» Бутуниттифоқ бирлашмасининг Ўзбекистон реклама агентлиги (телефон 45-37-24).

ҲУРМАТЛИ АВТОҲАВАСКОРЛАР!

АҲОЛИГА ХИЗМАТ КЎРСАТИШНИ ЯХШИЛАШ МАҚСАДИДА «ТАШАВТОТЕХОБСЛУЖИВАНИЕ» ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИНИНГ

ТЕХНИКА ХИЗМАТИ КЎРСАТИШ СТАНЦИЯЛАРИ

ҚУЙИДАГИ ТАРТИБДА ИШЛАЙДИ

БОШ ТЕХНИКА ХИЗМАТИ КЎРСАТИШ СТАНЦИЯСИ— Халқлар Дўстлиги проспекти, 118-уй — соат 8.00 дан 22.00 гача, дам олиш кунисиз;

ҚУЙИДАГИ ТЕХНИКА ХИЗМАТИ КЎРСАТИШ СТАНЦИЯЛАРИ СОАТ 8.00 ДАН 21.00 ГАЧА, ДАМ ОЛИШ КУНИСИЗ ИШЛАЙДИ:

1,7-Чилонзор район, 8-квартал, Турсунқулов кўчаси;
2 — Юнусобод массиви, Новгородская кўчаси, 2-уй;
5 — Луначарское шоссеси, 299-уй;
6 — Қўйлиқ поселкаси, Нурафшон кўчаси;
11 — Куйбишев район, Куйбишев шоссеси, 41-уй;
16 — Чилонзор район, Етти терак кўчаси, 1-уй;
17 — Октябрь районн Генерал Узоқов кўчаси, 147-уй;
3 — Олмалиқ шаҳри, Китве кўчаси, 3-уй;
4 — Чирчиқ шаҳри, 4-микрорайон;
8 — Тошкент область, Чиноз район, Янги Чиноз;
9 — Тошкент область, Ғалаба район, «Москва» колхози;
10 — Тошкент область, Коммунистик район, «Роҳат» кўли;
12 — Тошкент область, Ўрта Чирчиқ районн;
13 — Тошкент район, Минводи поселкаси;
14 — Ангрен шаҳри, Южная кўчаси;
15 — Оҳангарон шаҳри;
18 — Тошкент районн, К. Маркс колхози;

3 — Техника хизмати кўрсатиш устахонаси — Янгийўл шаҳри, Чехов кўчаси, 14-уй;

4 — техника хизмати кўрсатиш устахонаси — Тошкент область, Бекобод шаҳри, Пушкин кўчаси, 1-уй.

ЙЎЛЛАРДА ТЕХНИКА ЁРДАМИ КЎРСАТИШ УЧУН САЙЁР БРИГАДАЛАРНИНГ ТУНГИ НАВБАТЧИЛИГИ ТАШКИЛ ЭТИЛГАН СТАНЦИЯЛАР:

7 — техника хизмати кўрсатиш станцияси — Тошкент, Чилонзор массиви, 8-квартал, Турсунқулов кўчаси. Телефонлар: 78-52-54, 78-51-66;

17 — техника хизмати кўрсатиш станцияси — Тошкент шаҳри, Генерал Узоқов кўчаси, 147-уй. Телефонлар: 46-63-50, 46-66-48;

4 — техника хизмати кўрсатиш станцияси — Чирчиқ шаҳри, 4-микрорайон. Телефонлар: 41-1-34, 41-1-33;

14 — техника хизмати кўрсатиш станцияси — Ангрен шаҳри, Южная кўчаси. Телефонлар: 77-06, 74-10;

3 — техника хизмати кўрсатиш станцияси — Олмалиқ шаҳри, Китве кўчаси. Телефон: 48-0-82.

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети Бош савдо бошқармаси

«ЁШЛИК» МАКТАБ-МАГАЗИНИ

контролёр-кассирлар тайёрлаш бўйича

6 ОЙЛИК КУРСЛАРГА ВА

озиқ-овқат товарлари билан савдо қилувчи кичик сотувчиларни тайёрлайдиган

4 ОЙЛИК КУРСЛАРГА

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

8—10 синф ҳажмида маълумотли, 16 ёшдан 25 ёшгача, Тошкент шаҳрида доимий пропискаси бўлган ёшлар имтиҳонсиз қабул қилинадилар.

Ўқувчиларга ойига 50 сўмдан 64 сўмгача стипендия тўланади.

Ўқиш даври меҳнат стажига қўшилади.

Ўқувчилар бир вақтнинг ўзида кечки мактабда ёки савдо техникумида ўқишлари мумкин.

«Ёшлик» мактаб-магазинини тамомлаганлар катта магазинларга ишга юбориладилар ва уларга имтиёзли равишда совет савдо техникумининг кечки бўлимига ўқишга кириш имконияти берилади.

Ўқиш ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.

Қуйидаги адресга мурожаат қилинсин: Тошкент шаҳри, Кафанов кўчаси, 65-уй (2, 5, 9, 1, 10, 24, 8-трамвайлар: 39, 22, 55, 3, 80-автобусларнинг «Госпиталь бозори» бекати). Справкалар учун телефон 55-75-15).

ЎЗБЕКИСТОН ССР МАҲАЛЛИЙ САНОАТ МИНИСТРЛИГИ

«ШАРҚ ГУЛИ» ФИРМА МАГАЗИНИДА

ХАЛҚ БАДИИЙ САНЪАТИ РЕСПУБЛИКА САНОАТ БИРЛАШМАСИ ИШЛАБ ЧИҚАРГАН ҚУЙИДАГИ БУЮМЛАРНИНГ КЕНГ АССОРТИМЕНТИ САВДОГА ҚЎЙИЛГАН:

ёдгорлик, тикувчилик, галантерея буюмлари, миллий чолғу асбоблари, сўзана, зардўзлик, буюмлари, керамика, келинлик комплекти, Шаҳрисабз «Ҳужум» фабрикасида ва Олмалиқ гилам фабрикасида ишлаб чиқарилган палослар.

Миллий чолғу асбоблари ва иттифоқдош республикаларнинг байроқлари ташкилотлар ва корхоналарга пул ўтказиш йўли билан сотилади.

ЯНГИ «ШАРҚ ГУЛИ» ФИРМА МАГАЗИНИГА ХУШ КЕЛИБСИЗ!

Бизнинг адрес: Тошкент шаҳар, Октябрь колхоз бозори (1, 4, 7, 2, 21-троллейбуслар; 43, 59, 65, 107, 108-автобусларнинг «Бозор» бекати.

КИНО

6, 7 АВГУСТДА БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«АГАР ОДАМ ЮЗ ЎГИРСА» — **Чайка** (жуфт соатларда, телефон 77-06-20), **Нукус** тоқ соатларда, телефон 46-70-69), **Москва** (тоқ соатларда, телефон 33-05-01), **ВЛКСМ 30 йиллиги** (жуфт соатларда, телефон 33-44-52).

«БАДБАШАРА ТОМ» — **Искра** (жуфт соатларда, телефон 39-14-59).

«САМОДАГИ ГАРРИ КУПЕР» — **Фестиваль** (21.45, телефон 32-78-02).

«СЕНИМИ, ШОШМАЙ ТУР!» — **Қозоғистон** (11.00, 14, 17, 20.00, телефон 35-24-92).

«ХОН АСПАРУХ» — **Қозоғистон** (12, 15, 18, 21.00).

«КЕЧИР, МЕНИ АЛЁША» — **Восток** (жуфт соатларда, телефон 91-14-61).

«СОЯБОН ЗАРБИ» — **Хива** (21.45, телефон 32-78-02).

«ПАХТАКОР» МАРКАЗИЙ СТАДИОНИДА

6 АВГУСТ СОАТ 19.30 ДА

СССР Биринчилиги учун

«ПАХТАКОР» (Тошкент)— «ДИНАМО» (Минск) КОМАНДАЛАРИ ЎРТАСИДА

ФУТБОЛ

Меҳнаткашларнинг талабига биноан «ПАХТАКОР» Марказий стадиони кассаларида олдиндан билет сотиш ташкил этилган.

Коллектив бўлиб келиш учун заявкалар қабул қилинади.

ҲУРМАТЛИ ТОШКЕНТЛИКЛАР!

Табиий газдан фойдаланганлик учун ҳақни ҳар ойда тўлаб бориш зарур.

Қарзи бор абонентлар шошилинч тарзда тўлашлари талаб қилинади, акс ҳолда газ бериш огоҳлантиришсиз тўхтатиб қўйилади.

Абонентлик дафтарчасини алмаштириб улгурмаган шахслар абонент бўлимига мурожаат қилишлари керак.

Бизнинг адрес: Тошкент шаҳри, Б. Хмельницкий кўчаси, 59-«а» уй.

Дам олиш кунлари: якшанба, душанба.

Иш куни: соат 9.00 дан 19.00 гача.

Тошкент шаҳар, Ҳамза районидаги 156-ўрта мактаб томонидан **Жўраев Тоҳир Қосимович** номига берилган 421655 номерли йўқолган

ЎРТА МАЪЛУМОТ ТЎҒРИСИДАГИ АТТЕСТАТ

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Тошкент шаҳар Ҳамза район соғлиқни сақлаш бўлими 8-сил касаллиги диспансерига справкалар ва касаллик варақалари учун берилган йўқолган

УЧБУРЧАКЛИ ПЕЧАТЬ

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

ТВ

душанба

6 АВГУСТ

● МТ I

17.45 «Объектив».
18.20 «Ўсмирлар ижоди».
18.45 «Ишлар ва одамлар». «Узоқ Шарқ қирғоғида». Владивосток транспорт узелининг иш тажрибаси ҳақида.
19.15 «Дунё воқеалари».
19.30 «Олам кинокамера кўзгусида». Кўрсатувни сиёсий шарҳловчи И. Фесуненко олиб боради.
20.20 «ТАСС вакил қилинган...» Ўн серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 6-серия.
21.30 «Время».
22.05 «Футбол шарҳи».
22.35 «Бувилар институти». Телевизион спектакль премьераси. «Хатларингиз асосида» туркумидан. Автор — А. Родионова.
23.40 «Дунё воқеалари».

● МТ II

18.30 Янгиликлар.
18.50 «Ва мангу жанг... Александр Блок ҳаётидан». Телевизион бадиий фильм.
20.00 А. Райчев. Оркестр ижроси учун концерт.
20.30 «Тунингиз ҳайрли бўлсин, кичкинтойлар».
20.45 «Сизга манзур адабиётлар».
21.30 «Время».
22.05 Гитарачилар дуэти Р. ва Д. Лос Брильянтеслар концерти. (Аргентина).
23.00 Футбол бўйича СССР чемпионати. «Днепр» — АСК. 2-тайм. Днепропетровскдан олиб кўрсатилади.

● ЎзТВ I

18.00 Янгиликлар.
18.15 «Пионерлар мамлакатида».
18.45 Буюк Ғалабанинг 40 йиллигига. «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Бурчга садоқат...».
19.15 «Ахборот» (рус.).
19.30 Футбол бўйича СССР чемпионати. «Пахтакор» — «Динамо» (Минск). «Пахтакор» Марказий стадионидан олиб кўрсатилади. Танаффус пайтида — «Ахборот».
21.20 «Катта каньон». Манзарали фильм.
21.30 Москва. «Время».
22.05 «Бугун оламда нима гап?» Халқаро аҳвол кундалиги.
22.20 П. Тлегенов. «Бир фожиа изидан». Телеспектакль. 1-қисм.
23.30 Янгиликлар.

● ЎзТВ II

18.05 Кўрсатувлар программаси.
18.10 «Нелли Саладзе». Телефильм.
18.30 «Чинор». Илмий-оммабоп программа (рус.).
19.00 «Оқ турналарни кузатиш». Телевизион бадиий фильм (рус.).
20.30 Тошкент янгиликлари.
20.50 «Шимол этюдлари». Телефильм.
21.30 МТ II

сешанба

7 АВГУСТ

● МТ I

9.00 «Время».
9.40 Мультипликацион фильмлар.
10.20 СССР Давлат академик Большой театри духовой оркестрининг концерти.
11.00 «ТАСС вакил қилинган...». Ўн серияли телевизион бадиий фильм. 6-серия.
12.10 «Халқ ижодиёти». Телевизион кўрсатув.
12.55 Янгиликлар.
15.00 Янгиликлар.
15.15 «Берлин бўйлаб сайр». Кинокўрсатув.
15.50 «Сен қонунни биласанми?»
16.35 «Хазиналар ороли». Уч серияли телевизион бадиий фильм. 2-серия.
17.45 «Болаларга ҳайвонлар ҳақида». Ленинграддан олиб кўрсатилади.
18.15 «Санъатнинг порлоқ елкани». СССРнинг чет эл мамлакатлари билан маданий алоқалари ҳақида ҳужжатли фильм премьераси.
19.05 Мультипликацион фильм.
19.15 «Дунё воқеалари».
19.30 «Қурилиш ва архитектура». Киножурнал.
19.40 «Сиз яратган боғ».
20.10 «ТАСС вакил қилинган...» Ўн серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 7-серия.
21.30 «Время».
22.05 Футбол бўйича СССР чемпионати. «Спартак» — «Зенит». Танаффус пайтида (22.45) — «Дунё воқеалари».

● МТ II

12.45 «Санъат усталари». СССР халқ артисти Д. Банионис.
13.55 Француз тили.
14.25 «Илк севги ҳақида етти кичик ҳикоя». Болалар учун телевизион бадиий фильм.
15.30 «Бу фантастик олам».
16.40 Янгиликлар.
18.30 Янгиликлар.
18.50 «... 16 ёшгача ва ундан катталар».
19.30 «Совет Иттифоқига хизмат қиламан!»
20.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар.
20.45 «Халқаро панорама».
21.30 «Время».
22.00 «78-микрорайон». Телевизион бадиий фильм премьераси (Венгрия).
23.00 СССР Давлат академик Большой театри балет артистларининг концерти.

● ЎзТВ I

10.00 «Ахборот».
10.20 Болалар учун фильм. «Қурбақа ва эдельвейс».
10.55 «Ер ва эл». Кинопрограмма.
11.55 «Ойни этак билан ёпиб бўлмайди». Телевизион бадиий фильм. 1-серия (рус.).
13.00 Янгиликлар.
18.15 Мультфильм.
18.35 «Ёшлик студияси кўрсатади. Ноқоратупроқда Ўзбекистон ёшлари кунлари (рус.).
19.05 «Давид Кипиани». Телефильм.
19.30 «Ахборот» (рус.).
19.45 Адабий альманах.
20.30 «Ахборот».
20.50 Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар М. Дадабоева, Ҳ. Юсупова ва И. Бўронов концерти.
21.30 Москва. «Время».
22.00 «Дўстлар маслаҳати — олтиндан қиммат».
22.20 П. Тлегенов. «Бир фожиа изидан». Телеспектакль. 2-қисм.
23.15 Янгиликлар.

ЎзТВ II

9.00—16.45 МТ II
18.05 Кўрсатувлар программаси.
18.10 «Шарқ қиссаси». Фильм-балет.
19.15 «Аресеньев». Телефильм.
19.35 Тошкент янгиликлари.
19.55 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Иқбол». Қизлар учун конкурсли программа (такрорий).
21.30 МТ II

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») —орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—ГСП, Ленин кўчаси, 41. Телефонлар: секретариат — 33-57-02; бўлимлар: партия турмуши — 32-53-66; саноат — 32-53-83; қурилиш — 32-58-85; шаҳар хўжалиги—32-57-83; совет қурилиши ва ҳуқуқ—32-54-19; фан, мактаб, олий ўқув юртлари 32-53-10; адабиёт ва санъат — 32-56-81; ахборот — 33-28-95; спорт ва ҳарбий-ватанпарварлик ишлари—32-53-32; хатлар — 33-29-70; эълонлар бўлими — 33-81-42; нашриёт диспетчери — 32-78-94; нашриёт телефон станциясининг навбатчилари — 33-90-50.

Р—13856. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонасида офсет усулида босилган. Тошкент шаҳри. Б-2015. ИНДЕКС 64690. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12